

آکادمی ۲۰۸۰

دانش برای همه

09017828232

www.2080.ir

@2080ir

info@2080.ir

گزینهدو

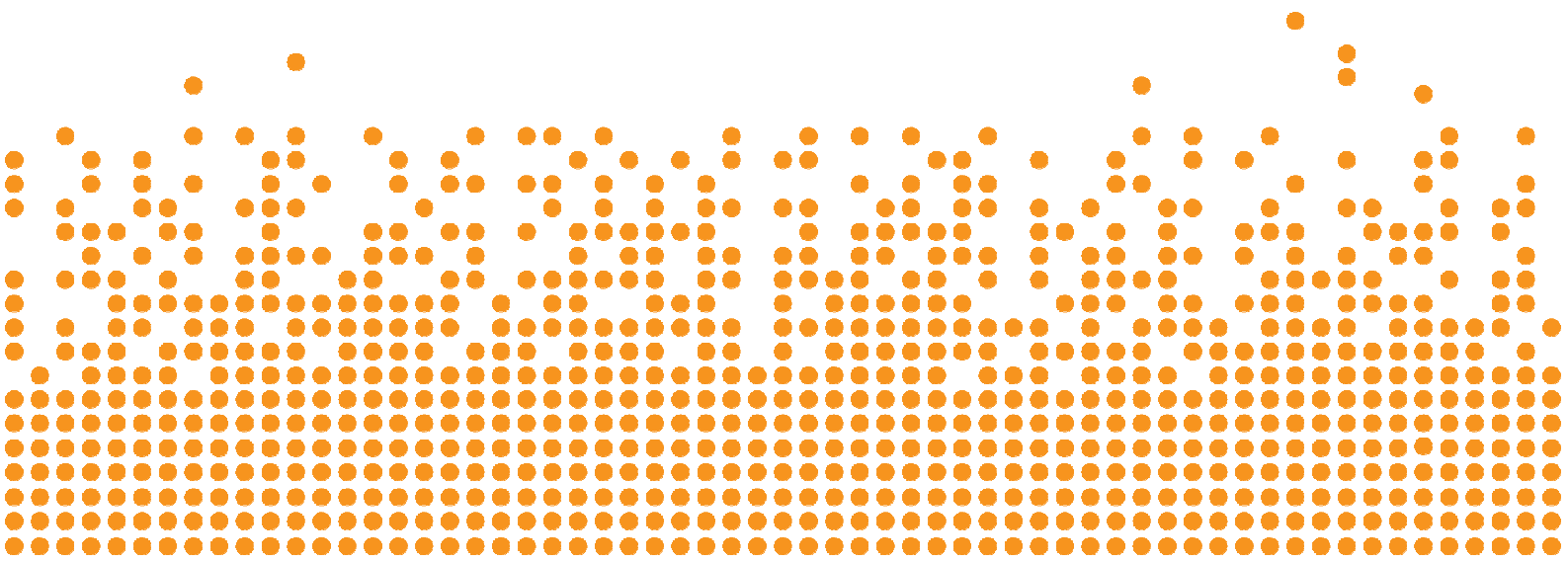
مؤسسه آموزشی فرهنگی

پاسخ تشریحی

آزمون سراسری سال ۹۶

● گروه آزمایشی علوم انسانی

زبان و ادبیات فارسی

۱- پاسخ: گزینه ۱

معنی درست واژه در سایر گزینه‌ها:

(۲) ایار: از ماه‌های رومی که برابر ماه سوم بهار است.

(۳) صیوح: آن چه باعث سرخوشی و نیروی معنوی فرد شود.

(۴) قاب: آسمانه و قوس بنا از طرف داخل که آن را از چوب می‌سازند.

۲- پاسخ: گزینه ۱

معنی درست واژه‌ها در سایر گزینه‌ها:

(۲) تعبیه شدن: قرار گرفتن، واقع شدن، تعبیه ساختن به معنی مرتب و منظم کردن است.

(۳) غره: به اول هر ماه و آغاز هر چیز گفته می‌شود؛ در لغت به معنی پیشانی است. / کوپال: گرز آهنی

(۴) توجع: دردمندی

۳- پاسخ: گزینه ۳

معنی درست واژه:

بیگاه: دیر (بی روزی: بی‌نوا و درویش)

۴- پاسخ: گزینه ۲

املائی درست واژه‌ها: ضیاع: زمین‌های زراعتی، دارایی / مخذول: خوار، زبون گردیده / مغلوب: شکست خورده / سماط: سفره / نصاب: حد معین از

چیزی / رثا: شعر گفتن درباره مرگ کسی، گریستن بر مرده و برشمردن نیکویی‌های او

۵- پاسخ: گزینه ۲

املائی درست واژه: فسحت: گشادگی، فراخی

۶- پاسخ: گزینه ۴

دقت کنیم: طراح سؤال به اشتباه در بیت مورد سؤال، مشابه را «مخذوف» تصور کرده و آن را «ابر» پنداشته که در گزینه (۴) هم آمده است؛ در

حالی که مشابه در بیت، مخذوف نیست، بلکه «هوای روشن» مشابه است!

۷- پاسخ: گزینه ۴

بررسی آرایه‌ها در بیت سؤال:

تشبیه (نهفته): تشبیه ابرو و مژگان به تیر و کمان

لف و نشر مشوش: ابرو (لف ۱)، کمان (نشر ۲)، مژگان (لف ۲)، تیر (نشر ۱)

مراعات نظیر: ابرو، مژگان / تیر، کمان

۸- پاسخ: گزینه ۲

بررسی آرایه‌ها در بیت‌ها:

لف و نشر (بیت «ج»): رخ (لف ۱)، زلف (لف ۲) / صبح (نشر ۱)، شام (نشر ۲)

پارادوکس (بیت «ب»): این که زهر شیرین باشد.

استعاره (بیت «ه»): گلاب استعاره از اشک

تشبیه (بیت د): تشبیه ضمنی خال و خط و طره مشکین به روز تاریک و شب تیره و اقبال سیاه

ایهام (بیت «الف»): بو: ۱- آرزو ۲- رایحه

۹- پاسخ: گزینه ۱

نام پدید آورندگان آثار:

مراعات بهشتی، موش‌ها و آدم‌ها: جان اشتاین‌بک

تحقیق ماللهند، قانون مسعودی: ابوریحان بیرونی

مطلع الشمس، مرآة البلدان: محمدحسن خان صنیع‌الدوله

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تحفة النظار و غرایب الامصار: محمدحسن خان صنیع‌الدوله (۳) سال پنجم الجزایر: فرانتس فانون

(۴) آدم‌ها و خرچنگ‌ها: خوزونه دوکاسترو

۱۰- پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) روضة الانوار: خواجه کرمانی / زادالعارفین: خواجه عبدالله انصاری

(۲) زادالعارفین: خواجه عبدالله انصاری

(۳) مسائل الحیات: عبدالرحیم طالبوف تبریزی / روضة الانوار: خواجه کرمانی

۱۱- پاسخ: گزینه ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اتللو: شکسپیر (مترجم: ناصرالملک)

(۴) تاریخ طبری: محمد جریر طبری (مترجم: بلعمی)

۱۲- پاسخ: گزینه ۳

تکواژها: به / ترین / شعر / آن / نـ / است / / که / به / چند / ین / آرا / (ب) / ش / ـ / زیب / ا / و / بدیع / آراست / ه / و / مزین / گرد / ـ د (۲۴ تکواژ)

۱۳- پاسخ: گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) من آبروی نخواهم ز بهر نان دادن / که پیش طایفه‌ای مرگ به که (از) بیماری (است)

(۳) چشمی که جمال تو ندیده‌ست، چه دیده‌ست / افسوس (می خورم) بر اینان که به غفلت گذرانند

(۴) به دوستی (سوگند می خورم) که ز دست تو ضربت شمشیر / چنان موافق طبع آیدم که ضرب اصول

۱۴- پاسخ: گزینه ۲

تقدیم مضاف‌الیه بر مضاف، با حضور «را»ی فک اضافه اتفاق می‌افتد.

گر تشنگان بادیه را جان به لب رسد: جان تشنگان

۱۵- پاسخ: گزینه ۴ «م» مضاف‌الیه برای گریه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در بیت دو جمله ناگذر وجود دارد: می‌آید / رفت

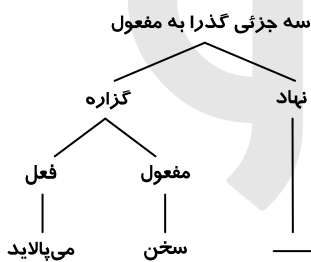
(۲) در بیت دو «صفت پیشین» وجود دارد: چندین / یک

(۳) نهاد در جمله پایانی به قرینه، محذوف است: (منصور) رفت

۱۶- پاسخ: گزینه ۳

این صافی سحر اوست که سخن را به زیباترین شکل و قالب می‌پالاید.

جمله هسته جمله وابسته

۱۷- پاسخ: گزینه ۱

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۱): جان‌فشانی موجب کمال است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) سخن معرف شخصیت است.

(۳) نکوهش قطع کردن حرف دیگران

(۴) ناکامی و ناسازگاری روزگار

۱۸- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): ایثار

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) گدازندگی

(۲) جان‌فشانی عاشقانه

(۳) تقدیر عاشق سوختن است.

۱۹- پاسخ: گزینه ۳

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): بی‌اعتباری جایگاه‌های ظاهری

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نکوهش صبر بی‌جا در برابر انسان نادان

(۴) دعوت به بلندهمتی و رسیدن به جایگاه اصلی

۲۰- پاسخ: گزینه ۲

مفهوم گزینه (۲): مضرات قدرت

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: استغنا عاشقانه

۲۱- پاسخ: گزینه ۲

مفهوم گزینه (۲) گدازندگی عشق

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: لذت غم عشق / اشک غمگسار عاشق است.

۲۲- پاسخ: گزینه ۳

معنی عبارت سؤال: صبر کردند تا از فریض و سنن فارغ شد و به نوافل و فضایل نماز ابتدا کرد: صبر کردند تا حضرت علی ع مقدمات نماز و واجبات آن را تا پایان سلام انجام داد و مستحبات نماز را شروع کرد.

۲۳- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): تقابل عشق و صبر
مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ضرورت صبر در راه عشق (۲) دعوت به صبر (۳) صبر کلید کامیابی است.

۲۴- پاسخ: گزینه ۳

مفهوم گزینه (۳): توصیف فتنه‌انگیزی پنهان
مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: عشق پنهان کردنی نیست.

۲۵- پاسخ: گزینه ۱

مفهوم مشترک بیت‌های گزینه (۱): تسلیم و جان‌فشانی عاشقانه
مفهوم سایر بیت‌ها:

(ب) ترجیح مرگ بر زندگی بدون معشوق (ج) پاک‌بازی و خاکساری در برابر معشوق

زبان عربی

۲۶- پاسخ: گزینه ۲

کلمات کلیدی: الذین / قالوا / ربنا / استقاموا
الذین: کسانی که (رد گزینه‌های (۱) و (۳))
قالوا: گفتند؛ فعل ماضی است. (رد گزینه‌های (۳) و (۴))
استقاموا: استقامت پیشه کردند؛ فعال ماضی است. (رد گزینه‌های (۳) و (۴))

۲۷- پاسخ: گزینه ۲

کلمات کلیدی: كَلَّ عَمَلٍ عَظِيمٍ / صَبْرًا ... صَبْرًا / سَجَدَ
كَلَّ عَمَلٍ عَظِيمٍ: هر کار بزرگی (رد سایر گزینه‌ها)
صَبْرًا ... واقعاً صبر کنیم؛ «صبراً» مفعول مطلق تأکیدی است، پس به صورت تأکیدی با قید «واقعاً» باید ترجمه کنیم. (رد سایر گزینه‌ها)
سَجَدَ: آن را خواهیم یافت، فعل مضارع مستقبل (آینده) است. (رد گزینه‌های (۱) و (۳))

۲۸- پاسخ: گزینه ۴

کلمات کلیدی: و ان كان أميًّا / يُحاوِلُ / أن يكتسب
إن كان أميًّا: هر چند درس ناخوانده بود، «كان» به معنای «بود» است. (رد سایر گزینه‌ها)
يُحاوِلُ: تلاش می‌کرد؛ فعل مضارع است، اما چون قبل از آن فعل «كان» (یعنی ماضی) آمده است، به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود. (رد سایر گزینه‌ها)
أن يكتسب: به‌دست آورد؛ فعل مضارع منصوب است که به صورت «مضارع التزامی» ترجمه می‌شود. (رد سایر گزینه‌ها)

۲۹- پاسخ: گزینه ۱

کلمات کلیدی: من بين الناس / التعلّم
من بين الناس: از میان مردمان (رد سایر گزینه‌ها)
التعلّم: آموختن، یاد گرفتن؛ «تعلّم» مصدر باب «تفعّل» به معنای «یاد گرفتن» و «تعلیم» از باب «تفعیل» به معنای یاد دادن است. (رد سایر گزینه‌ها)

۳۰- پاسخ: گزینه ۲

أَنْ يَقُولَ: که بگوید/ ما شأني بالناس: با مردم چه کار دارم؟
ترجمه صحیح: و برای انسان شایسته نیست که بگوید: با مردم چه کار دارم؟

۳۱- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه عبارت: برای هر مقامی گفتاری است. گزینه (۴) همانند این عبارت به «به موقع سخن گفتن» اشاره دارد.

۳۲- پاسخ: گزینه ۲

هر لحظه: فی كل لحظة؛ اگر بعد از «كل»، اسم نکره یا مفرد بیاید، «كل» به صورت «هر» ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌های (۱) و (۴))

می‌خواهیم: نَطْبُ، نرید؛ فعل مضارع است. (رد گزینه (۴))

ملتسانه: مُلْتَمِسِينَ و نحن مُلْتَمِسُونَ؛ «ملتسانه» حال است. فقط به این دو شکل ذکر شده درست است. (رد سایر گزینه‌ها)
سلامتی کامل: الصَّحَّةُ الْكَامِلَةُ؛ ترکیب وصفی است و چون معرفه می‌باشد، پس هر دو باید همراه «ال» بیایند. (رد سایر گزینه‌ها)
۳۳- پاسخ: گزینه ۱

قلبمان؛ قَلْبِنَا؛ «قلب» مفرد است. (رد گزینه‌های (۲) و (۴))
خواهند شد: سَتُصِحُّ؛ فعل مضارع آینده است. (رد سایر گزینه‌ها)

ترجمه درک مطلب:

الحياة صخرة صامدة (زندگی صخره‌ای استوار است) على شاطئ بحر (بر ساحل دریایی) تواجهها أمواج متلاطمة (که امواج خروشان با آن روبه‌رو می‌شود)، تأتي كل لحظة إليها، (هر لحظه به سوی آن می‌آید). و تعود و تتواصل المواجهة بينهما (و باز می‌گردد و برخورد میان آن دو ادامه می‌یابد). مادامت الصخرة باقيه (تا زمانی که صخره باقی است) و الامواج نشيطة! (و امواج فعال است) و الذين يعيشون في هذه الحياة، (و کسانی که در این زندگی، زندگی می‌کنند)، يُواجهونها مختلفين: (به‌طور متفاوتی با ما روبه‌رو می‌شوند). منهم من يبدأ يومه متشائماً (از میان آن‌ها کسی هست که روزش را با بد بینی شروع می‌کند) و يذم الدنيا (و زندگی را نکوهش می‌کند) و يرى أنها قد سلبت حقه. (و می‌بیند که آن «دنیا» حقش را ربوده است). و منهم من يثق بنفسه (و از میان آن‌ها کسی است که به خودش اعتماد دارد) و يؤمن بسنن ربه (و به سنت‌های پروردگارش ایمان دارد) الذي جعل الحياة الفضلى للناسطين و العالمين (که زندگی برتر را برای پرجنب و جوشان و کارکنان قرار داد) و السفلى للخاملين و المتكاسلين! (و «زندگی» پست‌تر را برای افراد سست و تنبلان!) المصاعب التي يواجهها أفراد البشر (سختی‌هایی که افراد بشر با آن روبه‌رو می‌شوند) لا تختلف على حسب الأفراد (بر اساس افراد متفاوت نیست)، بل المنظار الذي ينظرون به إلى الحوادث مختلف! (بلکه عینکی که به وسیله آن به حوادث می‌نگرند متفاوت است!)
معناى كلمات این متن:

صامدة	استوار، پایدار	متلاطمة	خروشان	تأتى	می‌آید
شاطيء	ساحل	تعود	باز می‌گردد	تواصل	ادامه می‌یابد
تواجهه	روبه‌رو می‌شود	مادامت	تا وقتی که	نشيطه	فعال
يبدأ	شروع می‌کند	متشائماً	بدبینانه	يذم	نکوهش می‌کند
قد سلبت	ربوده است	يثق	اعتماد دارد	الفضلى	برتر
السفلى	پست‌تر	ناسطين	پرجنب و جوشان	خاملين	افراد سست
متكاسلين	تنبلان	المصاعب	سختی‌ها	المنظار	عینک

۳۴- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه عبارت: بر اساس متن زندگی را چگونه توصیف می‌کنی؟ زندگی

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) آن نهر جاری است که هیچ‌گاه خروشان نمی‌شود.
(۲) شبیه چیز محکمی است که حوادث با آن روبه‌رو می‌شود.
(۳) شبیه به آبی است که تشنگان به آن نیاز دارند.
(۴) امواج بلند و ریزان و غیرآرامی است.
توضیح: با توجه به متن که زندگی را به صخره‌ای محکم تشبیه کرده، پس گزینه (۲) به آن نزدیک است.

۳۵- پاسخ: گزینه ۲

گزینه اشتباه کدام است؟

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) همانا فرزندان بشر شبیه صخره هستند و مشکلات مانند امواج هستند.
(۲) فرد دارای اعتماد به نفس و بدبین هر دو به دنیا به یک دید می‌نگرند.
(۳) از جمله سنت‌های حاکم بر جهان این است که یار (فرد) کوشا همان موفقیت است.
(۴) چگونگی دیدگاه انسان به زندگی همان چیزی است که نتیجه رویارویی انسان و حوادث را مشخص می‌کند.
توضیح: در خط پایانی متن گفته شد که افراد بشر تنها در دیدگاهشان اختلاف دارند.

۳۶- پاسخ: گزینه ۳

بر اساس متن:

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) عینک همان علت ایجاد آسایش و سختی است.

- (۲) اشخاصی وجود دارند مانند تنبلان که در زندگی با سختی روبه‌رو نمی‌شوند.
 (۳) از ویژگی‌های بدبینان این است که آن‌ها به دنبال عیب‌ها در خودشان نمی‌گردند.
 (۴) تنها فرق میان فرد دارای اعتماد به نفس و بدبین در موضوع اعتماد به نفس محدود می‌شود.

۳۷- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) ای شاکی چه دردی داری، زیبا باش تا زندگی را زیبا ببینی.
 (۲) کمی صبرکن که بعد از سختی آسانی می‌آید و هر کاری وقت و تدبیری دارد.
 (۳) برخیز و از تابوت‌های رنج آزاد شو که مایه شگفت‌انگیزی و یا مومیایی آن‌ها نیستی.
 (۴) به بزرگی نمی‌رسد مگر جوهر دردی که منش و خوی او شریف گردیده است، پس روزگار اطاعت کرد از آن چه فرمان داد.
 توضیح: با توجه به متن که به «دیدگاه در برابر سختی‌ها» اشاره داشت، گزینه (۱) نزدیک‌ترین مفهوم را به متن دارد.

۳۸- پاسخ: گزینه ۳

حرکت‌گذاری کامل عبارت:

يُؤْمِنُ بِسُنَنِ رَّبِّهِ الَّذِي جَعَلَ الْحَيَاةَ الْفُضْلَى لِلنَّاشِطِينَ!

مجرور به حرف جر/ مضاف الیه فعل و فاعل آن ضمیر مستتر «هو» مفعول به صفت

اشتباهات گزینه (۳):

جَعَلَ ← جَعَلَ (فعل معلوم است نه مجهول با توجه به ترجمه عبارت در متن)

الْفُضْلَى ← (اسم تفضیل مؤنث بر وزن «فُعْلَى» است.)

۳۹- پاسخ: گزینه ۱

حرکت‌گذاری: کامل عبارت:

الْمَصَاعِبِ الَّتِي يُوَاجِهَهَا الْبَشَرُ لَا تَخْتَلِفُ، بَلْ الْمِنْظَارُ ... مُتَعَدِّدٌ

مبتدا و مرفوع مبتدا و مرفوع فاعل و مرفوع

اشتباهات گزینه (۱):

الْبَشَرِ ← الْبَشَرُ (فاعل و مرفوع است.)

۴۰- پاسخ: گزینه ۳

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) متعَدِّدٌ لازم

(۲) مزید ثلاثی (مِنَ بابِ إفعال) ← مجرد ثلاثی

(۴) مرفوع بالواو و فاعله ضمیر النون البارز ← مرفوع بثبوت نون الإعراب و فاعله ضمیر «الواو» البارز

۴۱- پاسخ: گزینه ۴

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) فاعله الاسم الظاهر «حق» ← فاعله ضمیر «هی» المستتر (۲) معتل و اجوف ← صحیح

(۳) معرب ← مبنی

۴۲- پاسخ: گزینه ۳

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) خبر مفرد و مرفوع للمبتدأ «مواج» ← نعت و مرفوع بالتبعية للمنعوت «أمواج»

(۲) مشتق و اسم مفعول (مصدره: ملاطمة) ← مشتق و اسم فاعل (مصدره: تلاطم)

(۴) نعت أو صفة و مجرور ← نعت أو صفة و مرفوع

۴۳- پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مَنْ: مبتدا و مرفوع محلاً

ترجمه: هر که قرآن را با دقت تلاوت کند، باید به دستورات و بازدارنده‌های آن عمل کند.

(۲) مَنْ: مبتدا و مرفوع محلاً

ترجمه: هر که بداند که خدا در روز قیامت او را بازخواست می‌کند، خودش را محاسبه می‌کند.

(۳) «مَنْ» فاعل است.

(۴) مَنْ: مفعول به و منصوب محلاً

ترجمه: به کسی که به توانایی‌های ذاتی‌اش اعتماد می‌کند، احترام می‌گذارم.

۴۴- پاسخ: گزینه ۱

الناس يدعونَ ← الناس يدعون (حرف علة فعل مضارع معتل ناقص در صيغة «للمخاطبة» حذف می‌شود).

ترجمه: مردم پروردگارشان را فقط در سختی‌ها می‌خوانند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تهدین: فعل مضارع ناقص در صيغة «للمخاطبة»

ترجمه: تو دانش‌آموزانت را به راه حق هدایت می‌کنی.

نکته: فعل مضارع معتل ناقص واوی در دو صيغة «للمخاطبة» و «للمخاطبات» به شکل می‌آیند.

صيغة «للمخاطبات» و «للمخاطبة» به شکل می‌آیند.

(۳) يدعونَ: فعل مضارع ناقص در صيغة «للمخاطبات»

ترجمه: مادران از خدا می‌خواهند که فرزندانشان را در جامعه موفق گردانند.

(۴) تهدین: فعل مضارع ناقص در صيغة «للمخاطبات»

ترجمه: شما ای زنان در جامعه ما پسران امت را به سوی حق هدایت می‌کنید.

۴۵- پاسخ: گزینه ۱

عدد زمانی که بعد از معدود قرار بگیرد، صفت و از توابع است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) إثني عشر: مفعول به

ترجمه: برای تو دوازده قلم در شش رنگ خریدم.

(۲) اینک الثالث: صفت

ترجمه: پسر سومات از دانشمندان شهر ماست، پس قدرش را بدان.

نکته: اعداد ترتیبی در نقش توابع هستند، همچنین دو عدد «واحد» و «اثنان» از اعداد اصلی نیز در نقش توابع هستند.

(۳) فصلین إثنين: صفت

ترجمه: تا الان دو فصل از کتابمان در شیمی را خوانده‌ام.

(۴) مباراة ثالثة: صفت

ترجمه: مسابقه سوم میان گروه ما و گروه شما در هفته آینده برگزار خواهد شد.

۴۶- پاسخ: گزینه ۱

«نُشِرَتْ» فعل مجهول و نائب فاعل آن ضمیر مستتر «هی» است.

ترجمه عبارت: هرگز آن خبر‌های را که در شهر منتشر شده است، فراموش نخواهم کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) لا يُعْرَفُ: فعل مجهول / نائب فاعل: الذين

ترجمه: کسانی که به فقیران کمک می‌کنند شناخته نمی‌شوند، اگر مؤمن باشند.

(۳) تُدْرَسُ: فعل مجهول / نائب فاعل: اسالیب

ترجمه: در جلسه‌ای که در آن روش‌های آموختن زبان عربی خوانده می‌شود، شرکت کردیم.

(۴) تحاسبُ: فعل مجهول / نائب فاعل: أعمال

ترجمه: به دانش‌آموزان کوشا گفتم که کارهای درسیتان در امتحان محاسبه می‌شود.

۴۷- پاسخ: گزینه ۴

لعل: حرف مُشَبَّهة بالفعل / هذین: اسم حرف مُشَبَّهة بالفعل و منصوب با اعراب «باء» / يتقدَّمان: خبر «لعل» و مرفوع محلاً

ترجمه: شاید این دو دانش‌آموز در درس‌هایشان با تلاششان پیشرفت کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ناجحونَ ← ناجحین (خبر «لیس» و منصوب با اعراب فرعی است).

ترجمه: پسران جامعه ما موفق نیستند مادامی که به خودشان توجه نکنند.

(۲) متحدونَ ← متحدین (خبر «کنتم» و منصوب با اعراب فرعی است).

ترجمه: اگر متحد باشید، می‌توانید که به رتبه‌های بالا برسید.

۳) هَاتَانِ الْعَامِلَتَانِ مَجْدَتَيْنِ ← هَاتَيْنِ الْعَامِلَتَيْنِ مَجْدَتَانِ

ترجمه ای کاش این کارگران برای برآوردن اهداف کارخانه شان کوشا باشند.

۴۸- پاسخ: گزینه ۲

در این عبارت «احیاناً» مفعول فیه زمان و «أمام» مفعول فیه مکان است.

ترجمه عبارت: گاهی با چشمانمان چیزهایی را در مقابلمان می بینیم که قبل از آن به آن توجه نکرده بودیم.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) الیوم: مبتدا است و در این گزینه مفعول فیه وجود ندارد.

ترجمه: امروز همان وقتی است که در آن گناهکاران مجازات می شوند.

۳) عند: مفعول فیه للمکان

ترجمه: عاقل گذشته را نزد خود قرار می دهد مگر چراغی برای آینده اش در زندگی.

۴) طول: مفعول فیه للزمان:

ترجمه: هیچ چیزی در جهان به یک حالت باقی نمی ماند، بلکه در طول روزها تغییر می کند.

۴۹- پاسخ: گزینه ۲

عازماً (صاحب حال مؤنث است).

ترجمه: خواهرم از مدرسه در حالی که تصمیم گرفته بود که مطالعه درس هایش را شروع کند، بازگشت.

ترجمه سایر گزینه ها:

۱) در مقابل کوه ایستادم در حالی که به زیادی زیبایی آن فکر می کردم.

۲) دانش آموزان کلاس ما از دیگران موفق تر هستند در حالی که به این موفقیت شاد هستند.

۴) سکاکی از ادیبان بود در حالی تحصیل را شروع کرده بود که در اواسط عمرش بود.

۵۰- پاسخ: گزینه ۳

«مَنْ» منادی غیرمضاف است.

ترجمه: ای کسی که اسم های نیکو داری عاقبت احوال ما را نیکو گردان.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) رَبِّ: منادی مضاف

ترجمه: ای پروردگار نور، تو را شکر می کنم بر همه نعمت های.

۲) ذَا: منادی مضاف

ترجمه: ای صاحب رحمت گسترده؛ از من با بردباریت درگذر.

۴) حَبِيب: منادی مضاف

ترجمه: ای دوست کسی که برای او هیچ دوستی نیست؛ دعایم را اجابت کن و خطاهایم را ببوشان!

دین و زندگی

۵۱- پاسخ: گزینه ۲

هر همکاری و ترکیبی، ثمرات و اهداف بسیار بزرگی به دنبال دارد و هیچ کدام باطل و بیبوده نیست. خالق آگاه، خبیر و حکیم، متناسب با هدفی

که در نظر دارد، اجزا را به وجود می آورد و با طرح و نقشه و برنامه معین، همکاری را شکل می دهد تا آن هدف و غایت محقق شود.

۵۲- پاسخ: گزینه ۳

با توجه به آیه ۲۷ سوره ص که می فرماید: ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَلِكُمْ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾: کسانی که کافرند، آفرینش آسمان و

زمین را باطل می پندارند.

۵۳- پاسخ: گزینه ۲

با توجه به آیه ۲۰ سوره عنکبوت داریم: ﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ﴾: بگو در زمین بگردید و بنگرید که چگونه خدا آفرینش را

آغاز کرد.

﴿وَمِمَّا يَنْشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ﴾: سپس خدا آفرینش آخرت را پدید آورد.

﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾: همانا خدا بر هر چیزی تواناست.

۵۴- پاسخ: گزینه ۴

با توجه به آیه ﴿قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلَنْفَسَهُ وَمَنْ ضَلَّ فَانْمَا يَضِلَّ عَلَيْهَا﴾: که به ارسال رهنمودهای الهی اختیار انسان در قبول یا رد آن اشاره دارد، اختیار انسان برداشت می‌شود. قسمت دوم سؤال که «سلب اختیار از سایر مخلوقات» را مورد توجه قرار داده، در حقیقت گزینه‌ای را می‌خواهد که مربوط به مخلوقات است؛ بنابراین از میان آیه ﴿هُوَ الَّذِي يَحْيِي وَيُمِيتُ﴾ که در خصوص خداوند است و آیه ﴿كُلُّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ﴾ که در خصوص مخلوقات است، دومی اولویت دارد. همچنین پیام این آیه در کتاب درسی آن است که: موجودات جهان نمی‌توانند از قانونمندی خود خارج شوند. این پیام هم حاکی از «سلب اختیار از مخلوقات» است.

۵۵- پاسخ: گزینه ۳

آیه صورت سؤال می‌فرماید «ای مردم ستم شما به زبان خودتان است. بهره‌ای از زندگی دنیا می‌برد.» این آیه در واقع به اختیار انسان و نتیجه اعمال بد او به زبان خودش اشاره نموده است. این مفهوم در آیه ﴿فَمَنْ اهْتَدَىٰ لَنْفَسَهُ وَمَنْ ضَلَّ فَانْمَا يَضِلَّ عَلَيْهَا﴾ نیز آمده است، زیرا می‌گوید: هر کس هدایت یافت، به سود خودش و هر کس گمراه شد، به زیان خودش است.

۵۶- پاسخ: گزینه ۴

با توجه به آیه ۶۹ سوره عنکبوت داریم:

﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا﴾ : کسانی که در راه خدا نهایت تلاش خود را به کار بستند.
﴿لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا﴾ : حتماً (وعده قطعی خدا) آن‌ها را به راه‌هایمان هدایت می‌کنیم.
﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾ : و قطعاً خدا همراه نیکوکاران است.

۵۷- پاسخ: گزینه ۱

یکی از عوامل تقویت‌کننده عزم، توکل بر خداست. آیه‌ای که به توکل بر خدا اشاره نموده، آیه ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ لَا يَمُوتُ﴾ است. در واقع برای پاسخ به این سؤال باید گزینه‌ای را انتخاب کنیم که به خداوند متعال اشاره نموده است.

۵۸- پاسخ: گزینه ۳

با توجه به آیه ۱۳ سوره شوری ﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ﴾ «برای شما از دین تشریح کرد آن چه را که به نوح سفارش کرده و نیز آن چه را که به تو وحی کرده‌ایم و آنچه به ابراهیم و موسی و عیسی سفارش کردیم که دین را به پا دارید و در آن متفرق نشوید.»

۵۹- پاسخ: گزینه ۲

با توجه به آیه ﴿هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ﴾ پیروان حضرت موسی عليه السلام را شیعه او نامیده‌اند.

۶۰- پاسخ: گزینه ۲

آیه ۶۰ سوره نساء، مردم را از پیروی از طاغوت انذار می‌دهد. پیش از این آیه، خداوند در آیه ۵۹ سوره نساء می‌فرماید: مردم را به پیروی از خدا و رسول و امامانش (اولوالامر) فرمان داده است: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾

۶۱- پاسخ: گزینه ۱

ثمره توجه به مفاهیم عالی حدیث سلسله‌الذهب در سخن پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم آمده که فرمود: «این کلمه (کلمه لا اله الا الله) دژی است که انسان را از شرک در عقیده و عمل حفظ می‌کند.»

۶۲- پاسخ: گزینه ۴

یکی از فواید زنده بودن امام زمان علیه السلام و حضور ایشان در جامعه آن است که جامعه به صورت‌های گوناگون از هدایت‌های امام و از ولایت معنوی ایشان برخوردار می‌گردد. اگر معتقد به زنده بودن امام زمان علیه السلام نباشیم، در ولایت معنوی ایشان خلل ایجاد می‌شود. توجه کنید که مرجعیت علمی در دوره غیبت، توسط فقیه و ولایت معنوی، توسط خود امام استمرار دارد. آنان که در زندگی خود با باطل مبارزه نکرده‌اند، در روز ظهور، به علت عدم آمادگی، مانند قوم موسی به حضرت مهدی علیه السلام خواهند گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما این جا می‌نشینیم.»

۶۳- پاسخ: گزینه ۴

دوره اول امامت ایشان که تا سال ۳۲۹ طول کشید، غیبت صغری نامیده می‌شود. غیبت کبری از ۳۲۹ هجری آغاز شد.

این غیبت آنقدر ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند.

۶۴- پاسخ: گزینه ۲

برقراری حکومت اسلامی در عصر غیبت، علاوه بر این که یک ضرورت اساسی در اجرای احکام اسلامی است، به مؤمنان و منتظران حضرت مهدی علیه السلام فرصت می‌دهد که آن چه را برای آمادگی ظهور لازم است، فراهم سازند.

۶۵- پاسخ: گزینه ۳

با توجه به آیه ۱۷۸ سوره آل عمران داریم:

﴿إِنَّمَا نُمَلِّئُهُمْ لِهَمِّهِمْ لِيزِدُوا إِثْمًا﴾: فقط به این خاطر به آنان مهلت دهیم که بر گناهان خود بیفزایند: علت مهلت خداوند برای گروهی از بدکاران، ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾: در حالی که عذابی خوارکننده برای آن‌هاست: سرانجام بدکاران

۶۶- پاسخ: گزینه ۱

با توجه به آیه ۳۲ سوره نحل داریم:

﴿الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ﴾: همانا کسانی که فرشتگان جان آن‌ها را می‌گیرند در حالی که پاک‌اند، (فرشتگان) می‌گویند:

سلام بر شما

﴿ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾: وارد بهشت می‌شوید، به‌خاطر اعمالی که انجام می‌دادید.

بهای بهشت رفتن پاکان، اعمال نیکی است که آنان در دنیا انجام داده‌اند.

۶۷- پاسخ: گزینه ۱

با توجه به آیه ۷۱ سوره زمر داریم:

﴿وَوَسَّيْنَا لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زَمْزَمًا﴾: مخاطب آیه: کافران

﴿وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رَسُلٌ مِنْكُمْ بَيِّنَاتٍ لِقَاءِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا﴾: سؤال فرشتگان با کافران، ارسال پیامبران برای آن‌ها

و اندازشان از روز رستاخیز.

﴿وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾: حکم و فرمان خدا در مورد کافران: مسلم شدن عذاب بر آنان

۶۸- پاسخ: گزینه ۲

قوم بنی اسرائیل، هم در زمان حضرت داود عليه السلام و هم در عصر حضرت عیسی عليه السلام راه نافرمانی از خدا را در پیش گرفتند و چنان غرق در گناه شدند

که مورد لعن این پیامبران بزرگ واقع شدند. امام صادق عليه السلام درباره آنان می‌فرماید: «گروهی از اینان هرگز در کارهای گناهکاران شرکت نداشتند، اما

هنگامی که آن‌ها را ملاقات می‌کردند، به روی آن‌ها می‌خندیدند و با آنان مأنوس می‌شدند. مطابق روایت، نتیجه مأنوس شدن با گناهکاران در

صورت مشارکت نکردن در کارهای آنان، ملعون شدن و گرفتاری در عذاب الهی است.»

۶۹- پاسخ: گزینه ۳

با توجه به آیه ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ توصیه ویژه حضرت موسی عليه السلام

عليه السلام به قوم بنی اسرائیل در قبال اذیت و آزار فرعونیان آن است که از خدا یاری جویند و صبر پیشه سازند که عاقبت نیک از آن متقین است.

۷۰- پاسخ: گزینه ۱

عموم مردم در افکار و اعتقادات و رفتار و عمل، دنباله‌رو شخصیت‌های برجسته جامعه خود هستند و آن را اسوه قرار می‌دهند.

۷۱- پاسخ: گزینه ۴

دوره جوانی، دوره انعطاف‌پذیری، تحول و دگرگونی و دوره پیری، دوره کم‌شدن انعطاف، تثبیت خوی‌ها و خصلت‌ها است. آنان که خوشی و لذت را از

راه گناه جست‌وجو می‌کنند، در همان حال لذت گناه، با نگرانی‌های روحی و روانی درگیر می‌شوند که نمی‌گذراند لذت گناه کام آنان را شیرین کند.

۷۲- پاسخ: گزینه ۴

با توجه به آیه ۳۲ سوره اعراف داریم: ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾: قرآن کریم در پاسخ به اینکه چه کسی زینت‌ها و روزی‌های پاک الهی را حرام کرده، می‌فرماید: «این نعمت‌ها در دنیا برای همگان و در

آخرت اختصاص به مؤمنان دارد.»

۷۳- پاسخ: گزینه ۳

هر کس خواستار آن است که دیگران به اعضای خانواده او نظر سوء نداشته باشند، خودش هم باید چنین باشد. نظام هستی بر عدالت است (بالعدل

قامت السماوات والارض). عمل هر کسی، عکس‌العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان ظاهر می‌شود و قسمتی دیگر در آخرت.

۷۴- پاسخ: گزینه ۳

با توجه به آیه ﴿إِنَّ الْمصدقِينَ وَالمصدقات و اقترضوا الله قرضاً حسناً يضاعف لهم و لهم أجر كريم﴾: «کسانی که در راه خدا انفاق می‌کنند و

قرض‌الحسنه می‌دهند، اجر مضاعف و کریم برایشان است.»

۷۵- پاسخ: گزینه ۲

در خصوص نماز، از زمانی که به محل اقامت ده روزه برسد، باید نمازهای پس از آن را کامل بخواند، زیرا می‌خواهد ده روز در آن جا بماند. در خصوص

روزه، از آنجا که بعد از ظهر به محل اقامت ده روزه می‌رسد، روزه آن روز را نمی‌تواند بگیرد.

زبان انگلیسی

۷۶- پاسخ: گزینه ۲

آن مرد فکر می‌کرد که برای همه در هتل کاملاً مهم بود که لابی را در اسرع وقت ترک کند.

توضیح: با توجه به ساختار زیر، در جمله، بعد از صفت (در این تست important)، از مصدر با to استفاده می‌شود.

It + to be + صفت + (for + مفعول) + to + مصدر با ...

۷۷- پاسخ: گزینه ۳

تعدادی از داستان‌های گنجانده شده در این مجموعه، صرفاً خلاصه‌هایی از تعدادی داستان مشهور هستند.

توضیح: در جمله‌واره وصفی کوتاه شده (عبارت وصفی) معمولاً یکی از دو گزینه زیر، می‌تواند درست باشد:

(۱) فعل **ing** دار (**ing** + شکل ساده فعل) (قسمت سوم فعل)

(۲) **p.p.** (قسمت سوم فعل)

با توجه به اینکه اسم قبل از جای خالی (**stories**) مفعول فعل عبارت وصفی (**include**) است، قسمت سوم فعل درست است.

بیشتر بدانید: در واقع جمله‌واره وصفی ساختاری مجهول داشته که قبل از کوتاه شدن و تبدیل به عبارت وصفی به صورت زیر بوده است:

Some of the stories which/ that are included in this collection ...

جمله‌واره وصفی

→ **Some of the stories included in this collection ...**

عبارت وصفی

۷۸- پاسخ: گزینه ۲

مشتری آنقدر از ماشین جدید راضی بود که آن را فوراً خرید.

توضیح: قبل از جای خالی، **so** داریم؛ بنابراین، جمله‌واره نتیجه، طبق ساختار زیر با **that** به همراه جمله کامل بیان می‌شود:

(جمله + **that**) + قید/ صفت + **so**

۷۹- پاسخ: گزینه ۴

اکنون که به گذشته نگاه می‌کنم، معتقدم نباید بدون دقیق فکر کردن عمل می‌کردم.

توضیح: با توجه به مفهوم جمله، کاری نباید در گذشته انجام می‌شده ولی صورت گرفته است؛ بنابراین از ساختار زیر استفاده می‌کنیم:

shouldn't + have + p.p.

۸۰- پاسخ: گزینه ۱

چیز زیادی یاد نگرفتم، چون که حواسم به وسیله سروصداهایی که بچه‌ها در اتاق به وجود می‌آوردند، پرت می‌شد.

(۱) حواس ... را پرت کردن

(۲) درگیر کردن / مستلزم ... بودن

(۳) جدا کردن

(۴) ارتباط برقرار کردن

۸۱- پاسخ: گزینه ۳

زمین لرزه خانه‌های زیادی را در این ناحیه ویران کرده است؛ دولت قطعاً باید کاری انجام دهد تا به مردم (اینجا) کمک کند.

(۱) به شدت، شدیداً

(۲) اخیراً، به تازگی

(۳) قطعاً، یقیناً

(۴) به شدت، خیلی

۸۲- پاسخ: گزینه ۱

وقتی نامزد (انتخابات) نود درصد آراء را دریافت کرد، انتظار پیشین که او به آسانی برنده انتخابات خواهد شد، درست از آب درآمد.

(۱) انتظار / توقع

(۲) بیان، اصطلاح (چهره) / حالت

(۳) ارائه / سخنرانی

(۴) مقایسه / سنجش

۸۳- پاسخ: گزینه ۴

آن پسرها که از شیوه برخوردشان با برادر کوچک‌ترشان خجالت می‌کشیدند، تصمیم گرفتند از آن زمان به بعد با او تا جایی که می‌توانستند مهربان باشند.

(۱) علاقمند

(۲) گیج توسط / سردرگم

(۳) متعجب از

(۴) خجالت‌زده از / شرمند

۸۴- پاسخ: گزینه ۳

چون که او اعتماد به نفس کافی نداشت، او هرگز در طول مصاحبه در هیچ زمانی ارتباط چشمی برقرار نمی‌کرد.

(۱) انجام دادن

(۲) گرفتن / شدن

(۳) درست کردن / باعث ... شدن

(۴) بردن / گرفتن

توضیح:

make eye contact: ارتباط چشمی برقرار کردن

۸۵- پاسخ: گزینه ۲

آن‌ها به دنبال یک بسته نرم افزاری می‌گشتند که برای طیفی از قابلیت‌ها، به اندازه کافی انعطاف‌پذیر باشد.

(۱) تکراری / تکرارشونده

(۲) انعطاف‌پذیر / قابل تغییر

(۳) جهانی

(۴) شبیه / مشابه

۸۶- پاسخ: گزینه ۱

کامپیوترهای آنالوگ وسایلی با کارکرد عمومی هستند که قوانین فیزیک را برای انجام فعالیت‌های ریاضی به کار می‌گیرند.

(۱) ابزار، وسیله

(۲) لایه، قشر

(۳) رگ، کشتی

(۴) مکانیسم، سازوکار

۸۷- پاسخ: گزینه ۱

مهندسان صوت برای بهبود کیفیت فایل‌های ضبط شده، از تعدادی تکنیک استفاده می‌کنند.

(۱) بهبود بخشیدن / افزایش دادن

(۲) تهیه کردن / فراهم کردن

(۳) عمومیت بخشیدن / افزایش دادن

(۴) تأکید کردن / اصرار کردن

■ ترجمه Cloze Test

دلیل دیگر نرخ پایین تحصیلات در آفریقا، فقدان مدرسی است که تجهیزات مناسب ندارند و وجود فرصت‌های نابرابر تحصیلی در سرتاسر این (قبیل) کشورها هستند. بسیاری از مدارس، در استخدام کردن معلمان صرفاً به این دلیل که در آنجا افراد کارآمد به تعداد کافی وجود ندارد، دشواری دارند. این به خصوص برای مدارس در نواحی دوردست صحیح است. بیشتر افرادی که می‌توانند آموزش ببینند، ترجیح خواهند داد به شهرهای بزرگ یا حتی کشورهای خارجی که برای آن‌ها موقعیت‌های بیشتر و درآمد بالاتری دارند، نقل مکان کنند. بنابراین، در هر کلاس دانش‌آموزان زیادی وجود دارد. علاوه بر این، معمولاً معلمان مهارت‌های لازم را ندارند. به این علت، بچه‌هایی که در مدارس روستاها حضور پیدا می‌کنند، معمولاً در آزمون‌های استاندارد در مقایسه با آن‌هایی که در شهر زندگی می‌کنند، نتایج ضعیف‌تری کسب می‌کنند.

۸۸- پاسخ: گزینه ۴

(۱) فشار (۲) فرصت / موقعیت / مناسب (۳) کارکرد / عملکرد (۴) فرصت / موقعیت

۸۹- پاسخ: گزینه ۳

توضیح: حروف ربط since, as و because برای بیان علت انجام عملی به کار می‌روند.

۹۰- پاسخ: گزینه ۲

توضیح: با توجه به اینکه عبارت جای خالی و بعد از آن، در مورد اسم قبل از جای خالی (countries) اطلاعات بیشتری ارائه می‌دهد، در جای خالی به جمله‌واره وصفی یا عبارت وصفی نیاز داریم. در بین گزینه‌ها تنها گزینه (۲) یک جمله‌واره وصفی کامل است.

۹۱- پاسخ: گزینه ۴

(۱) مقدار / میزان (۲) سود / منفعت (۳) حس / احساس (۴) مهارت

۹۲- پاسخ: گزینه ۲

توضیح: در جمله‌واره وصفی کوتاه شده (عبارت وصفی) معمولاً یکی از دو گزینه زیر می‌تواند درست باشد:

(۱) فعل ing دار (ing + شکل ساده فعل) (۲) p.p. (قسمت سوم فعل)

با توجه به این که اسم قبل از جای خالی (children) فاعل فعل عبارت وصفی (attend) است، فعل ing دار درست است.

بیشتر بدانید: در واقع جمله‌واره وصفی ساختار معلوم داشته که قبل از کوتاه شدن و تبدیل به عبارت وصفی به صورت زیر بوده است:

Due to this, children who/ that attend schools in villages...

جمله‌واره وصفی

Due to this, children attending schools in villages...

عبارت وصفی

■ ترجمه درک مطلب ۱

روز اول مدرسه بود و جاش می‌دانست قرار نبود روز خوبی باشد. ساعت ۸:۱۰ بود و داشت دیرش می‌شد و قبلاً با مادرش دعوايشان شده بود. در حالی که او خیلی سریع می‌دوید تا به اتوبوس برسد، از اینکه مادرش را هنوز عصبانی ترک کرده بود، احساس بدی داشت. در هر صورت او حق داشت؛ او باید وقتی ساعت زنگ‌دار به صدا درآمد، بیدار می‌شد. راننده قبل از بستن درهای اتوبوس فقط یک لحظه صبر کرد.

جاش در حالی که دور شدن اتوبوس را تماشا می‌کرد، سر جایش خشکش زد. حالا او باید به خانه برمی‌گشت و نه تنها با مادرش روبه‌رو می‌شد، بلکه از او می‌خواست (که) او را به مدرسه برساند. جاش چشمانش را لحظه‌ای بست، سپس آن‌ها را کاملاً باز کرد. (مادرش گفت این (کار) او را آرام می‌کند. او امیدوار بود (که) او (مادرش) هم همین کار را بکند.) سپس او دستانش را در جیب‌هایش فرو کرد و پیاده به سمت خانه برگشت.

وقتی از در خانه برگشت، مادرش حتی شوکه به‌نظر نمی‌رسید. آن بیشتر حالت عصبانیت بود. جاش می‌دانست آن به چه معنی است؛ دیدی بهت‌گفتم. جاش به جای اینکه با او بحث کند، فقط از او عذرخواهی کرد و با لحنی شیرین از او خواست (که او را) به مدرسه برساند. چهره مادر آرام شد و رفت تا کلیدهایش را بردارد.

۹۳- پاسخ: گزینه ۳

جاش می‌دانست که قرار نبود روز اولش در مدرسه روز خوبی باشد چون که

(۱) مادرش او را دوست نداشت (۲) او از رفتن به مدرسه لذت نمی‌برد

(۳) او برای مدرسه به اندازه کافی زود بلند نشده بود (۴) مادرش موافقت نمی‌کرد که او را در ماشینش به مدرسه ببرد

۹۴- پاسخ: گزینه ۴

طبق متن راننده اتوبوس

(۱) توقف نکرد تا جاش را سوار کند (۲) جاش را دید، اما به او اجازه نداد سوار شود

(۳) فکر کرد که جاش قصد نداشت به مدرسه برود (۴) به اندازه کافی صبر نکرد تا جاش به اتوبوس برسد

۹۵- پاسخ: گزینه ۱

چرا جاش بعد از اینکه اتوبوس را تنها گذاشت، چشمانش را بست؟

(۱) تا خودش را آرام کند (۲) تا بی‌ببرد در ادامه چه کار کند

(۳) تا مادرش را آرام کند (۴) تا تصور کند در خانه چه اتفاقی خواهد افتاد

۹۶- پاسخ: گزینه ۲

کدام یک از موارد، اولین واکنش مادرش را وقتی که دید او (جاش) به خانه برگشته است، توصیف می کند؟
 (۱) شوکه (۲) عصبانی (۳) عصبی / مضطرب (۴) صمیمی / دوستانه

■ ترجمه درک مطلب ۲

تلویزیون آن قدر متداول شده است که امروزه بسیاری از کودکان بریتانیایی آن را با فعالیت‌های دیگر ترکیب می کنند، از جمله (استفاده از شبکه‌های اجتماعی به صورت آنلاین، نگاه کردن از لب تاب خودشان به صفحه تلویزیون و دوباره (به صفحه لب تاب). افراد جوان حتی اگر روی تلویزیون تمرکز می کنند، مایل نیستند فقط یک برنامه تماشا کنند، به خصوص پسرها شبکه را عوض می کنند تا به طور هم زمان دو برنامه را دنبال کنند. این نظرسنجی که توسط آژانس تحقیقات بازار چایلدوایز صورت گرفته، نگرانی‌ها را افزایش خواهد داد که دوران کودکی به‌طور فزاینده‌ای مربوط می شود به (داشتن) فضای اختصاصی و فعالیت‌های غیرمتحرک و کمتر مربوط می شود به بازی، ارتباطات اجتماعی و تصور خود کودک. برنامه کودکان اخیر دولت، بر روی امکانات بازی کودکان به‌عنوان ابزاری برای اطمینان حاصل کردن از زندگی متعادل تر برای افراد جوانی که وقت زیادی را صرف تماشای تلویزیون می کنند، تمرکز کرد. نتایج نظرسنجی امروز نشان داد که تماشای تلویزیون در بین کودکان بعد از کاهش یافتن به مدت سه سال، اکنون دوباره در حال افزایش است. این عمدتاً نتیجه تماشای سریال‌های بیشتر توسط دختران است.

استفاده از اینترنت نیز همچنان به سرعت افزایش می یابد. این بدین معنی است (که) کودکان بریتانیایی به‌طور متوسط هر روز پنج ساعت و ۲۰ دقیقه را در مقابل صفحه (ی مانیتور یا تلویزیون) می گذرانند، (که نسبت به) چهار ساعت و ۴۰ دقیقه در پنج سال قبل افزایش یافته است. از سوی دیگر، خواندن کتاب‌ها برای لذت (بردن) همچنان به‌عنوان اوقات فراغت منظم رو به کاهش است. در حالی که از هر پنج بچه، چهار بچه در وقت آزاد خودشان مطالعه می کنند، فقط یک چهارم (آن‌ها) این کار را به صورت روزانه و ۵۳٪ آن‌ها حداقل هفته‌ای یک بار انجام می دهند.

۹۷- پاسخ: گزینه ۱

متن عمدتاً در چه موردی بحث می کند؟

- (۱) گسترش عادات بد در بین بچه‌ها
 (۲) یافته‌های روش‌های تحقیقی جدید در بریتانیا
 (۳) چرا اینترنت جای تلویزیون را می گیرد
 (۴) اثر منفی تماشای تلویزیون بر روی بچه‌ها

۹۸- پاسخ: گزینه ۲

طبق متن، کدام یک از این‌ها، در بین کودکان یک روند کاهشی را تجربه کرده است؟

- (۱) تماشای تلویزیون (۲) ارتباطات اجتماعی (۳) فضای شخصی (۴) فعالیت‌های مرتبط با تحقیق

۹۹- پاسخ: گزینه ۱

طبق متن، کدام یک از جملات زیر نادرست است؟

- (۱) تماشای تلویزیون در ده سال اخیر رو به کاهش بوده است.
 (۲) این روزها انجام چند کار به صورت هم زمان یک پدیده نادر در بین کودکان است.
 (۳) توسط بعضی (افراد) بیان شده است که کودکان به‌طور متوسط روزانه پنج ساعت و ۲۰ دقیقه را در مقابل صفحه کامپیوتر می گذرانند.
 (۴) بعضی از مردم اعتقاد دارند که اگر کودکان زمان زیادی را صرف تماشای تلویزیون کنند، زندگی به اندازه کافی متعادلی ندارند.
 توضیح: البته به‌نظر می رسد منظور نویسنده متن از ۵ ساعت و ۲۰ دقیقه، مجموع مدت زمانی است که کودکان در برابر صفحه تلویزیون یا کامپیوتر می گذرانند. اگر این استدلال را بپذیریم، در این تست هم گزینه (۱) و هم گزینه (۳) می تواند درست باشد.

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۴

کدام یک از موارد به بهترین شکل، کارکرد پاراگراف ۳ را در ارتباط با پاراگراف‌های ۱ و ۲، توصیف می کند؟

- (۱) جدیت مشکل ذکر شده در آن پاراگراف‌ها را انکار می کند.
 (۲) ادعای آن پاراگراف‌ها را از طریق حقایق و اعداد (آمار) تغییر می دهد.
 (۳) برای قاعده ذکر شده در آن پاراگراف‌ها استثنایی ارائه می کند.
 (۴) نکته‌های ذکر شده در آن پاراگراف‌ها را بیشتر تقویت می کند.

ریاضیات

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۳

ابتدا اعضای هر کدام از مجموعه‌ها را مشخص می‌کنیم:

$$A = \left\{ \frac{1}{x} \mid x \in \mathbb{N} \right\} = \left\{ 1, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \dots \right\} = \left\{ 1, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \dots \right\}$$

$$B = \left\{ \frac{x}{8} \mid x \in \mathbb{N} \right\} = \left\{ \frac{1}{8}, \frac{2}{8}, \frac{3}{8}, \frac{4}{8}, \dots \right\} = \left\{ \frac{1}{8}, \frac{1}{4}, \frac{3}{8}, \frac{1}{2}, \dots \right\}$$

دقت کنید که هر دو مجموعه نامتناهی است.

اجتماع دو مجموعه A و B، یعنی $A \cup B$ هم مجموعه‌ای نامتناهی است.

فقط اعضای مشترک دو مجموعه A و B، یعنی $A \cap B$ ، تشکیل مجموعه متناهی می‌دهد.

$$A - B = \left\{ \frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{6}, \dots \right\} \text{ نامتناهی}$$

$$B - A = \left\{ \frac{2}{8}, \frac{5}{8}, \frac{6}{8}, \dots \right\} \text{ نامتناهی}$$

$$A \cap B = \left\{ \frac{1}{8}, \frac{1}{4}, \frac{1}{2}, 1 \right\} \text{ متناهی}$$

$$A \cup B = \left\{ 1, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}, \frac{1}{5}, \dots, \frac{3}{8}, \frac{5}{8}, \frac{6}{8}, \dots \right\} \text{ نامتناهی}$$

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۳

باید کاری کنیم تا پایه‌ها در طرفین یکسان شوند:

$$4 \times 2^{x+1} = (0.5)^x \Rightarrow 2^2 \times 2^{x+1} = \left(\frac{1}{2}\right)^x \Rightarrow 2^{2+x+1} = (2^{-1})^x$$

$$\Rightarrow 2^{x+3} = 2^{-x} \xrightarrow{\text{چون پایه‌ها برابرند}} \text{الزاماً توان‌ها هم برابرند} \Rightarrow x+3 = -x \Rightarrow x+x = -3 \Rightarrow 2x = -3 \Rightarrow x = \frac{-3}{2}$$

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۴

روش اول:

$$\text{عبارت اول} = \frac{4x^2 + 4x + 1}{2x^2 + x} = \frac{(2x+1)^2}{x(2x+1)} = \frac{2x+1}{x}$$

$$\text{عبارت دوم} = x - 2 - \frac{x^2 + 1}{x} = \frac{x(x-2) - (x^2 + 1)}{x} = \frac{x^2 - 2x - x^2 - 1}{x} = \frac{-2x - 1}{x} \xrightarrow{\text{فاکتور از منفی}} \frac{-(2x+1)}{x}$$

$$\text{پاسخ نهایی: } \frac{2x+1}{x} \div \frac{-(2x+1)}{x} = \frac{2x+1}{x} \times \frac{x}{-(2x+1)} = -1$$

روش دوم: می‌توان با جایگذاری یک عدد (مثلاً $x = 2$)، به شرط آنکه مخرج را صفر نکند) به پاسخ دست یافت:

$$\frac{4(2)^2 + 4(2) + 1}{2(2)^2 + 2} \div \left(2 - 2 - \frac{(2)^2 + 1}{2}\right) = \frac{16 + 8 + 1}{8 + 2} \div \left(0 - \frac{5}{2}\right) = \frac{25}{10} \div \left(-\frac{5}{2}\right) = \frac{5}{2} \times \frac{-2}{5} = -1$$

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۱

هر عبارت را جداگانه به ساده‌ترین صورت ممکن می‌رسانیم:

$$\text{عبارت اول} = \frac{2}{2 + \sqrt{5}} \times \frac{2 - \sqrt{5}}{2 - \sqrt{5}} = \frac{2(2 - \sqrt{5})}{(2)^2 - (\sqrt{5})^2} = \frac{2(2 - \sqrt{5})}{4 - 5} = \frac{4 - 2\sqrt{5}}{-1} = -4 + 2\sqrt{5}$$

$$\text{عبارت دوم} = -\sqrt{20} = -\sqrt{4 \times 5} = -2\sqrt{5}$$

$$\text{عبارت سوم} = \sqrt{48} = \sqrt{2^4 \times 3} = 2^2 \sqrt{3} = 4\sqrt{3}$$

$$\text{عبارت چهارم} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$-4 + 2\sqrt{5} - 2\sqrt{5} + 4\sqrt{3} \times \frac{\sqrt{3}}{3} = -4 + \frac{4 \times 3}{3} = -4 + 4 = 0$$

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۲

$$\begin{array}{r|l} 6x^3 - 13x^2 + 18x & 3x - 2 \\ -6x^3 + 4x^2 & 2x^2 - 3x + 4 \\ \hline -9x^2 + 18x & \\ 9x^2 - 6x & \\ \hline 12x & \\ -12x + 8 & \\ \hline 8 & \end{array}$$

$$\frac{6x^3}{3x} = 2x^2$$

$$\frac{-9x^2}{3x} = -3x$$

$$\frac{12x}{3x} = 4$$

خارج قسمت تقسیم، عبارت $2x^2 - 3x + 4$ است و حاصل آن به ازای $x = 2$ برابر است با: $2(2)^2 - 3(2) + 4 = 2(4) - 6 + 4 = 8 - 6 + 4 = 6$

۱۰۶- پاسخ: گزینه ۲

ابتدا از روی بازه (فاصله) دسته سوم یعنی $[48, 52)$ ، طول دسته (C) را به دست می آوریم:

$$C = 52 - 48 = 4$$

پس دسته‌ها به صورت زیر هستند:

دسته سوم دسته دوم دسته اول
 $[48 - 52), [44 - 48), [40 - 44), \dots$

$$R = C \cdot K = 4 \times 14 = 56$$

می دانیم اگر تعداد دسته‌ها (K) تغییر کند، دامنه تغییرات (R) تغییر نمی کند.

حال با تغییر K به 8 دسته، C جدید را به دست می آوریم:

$$C_{\text{جدید}} = \frac{R}{K_{\text{جدید}}} = \frac{56}{8} = 7$$

کمترین داده (کران پایین دسته اول) برابر 40 است پس:

$$40 + 3(7) = 40 + 21 = 61 = 40 + (4-1)C_{\text{جدید}} = \text{کران پایین دسته اول} + \text{کران پایین دسته چهارم جدید}$$

با توجه به اینکه $C = 7$ است، پس دسته چهارم به صورت $[61 - 68)$ و کران بالای آن 68 خواهد بود.

۱۰۷- پاسخ: گزینه ۳

می دانیم در نمودار فراوانی تجمعی روی محور Xها حدود دسته‌ها و روی محور Yها فراوانی تجمعی متناظر آن دسته است.

$$C = 14 - 11 = 3$$

پس نمودار را به جدول متناظر آن تبدیل می کنیم:

حدود دسته‌ها	[8-11)	[11-14)	[14-17)	[17-20)	[20-23]
فراوانی تجمعی	9	24	28	38	46
فراوانی مطلق	9	24-9=15	28-24=4	38-28=10	46-38=8

حال می توان دقیق فهمید که داده 17 به دسته چهارم، داده‌های 15 و 14 به دسته سوم و داده 12 به دسته دوم افزوده می شوند.

بنابراین جدول فراوانی جدید به صورت زیر خواهد بود:

حدود دسته‌ها	[8-11)	[11-14)	[14-17)	[17-20)	[20-23]
فراوانی	9	15+1=16	4+2=6	10+1=11	8

تعداد کل داده‌ها قبلاً 46 تا بوده که با اضافه شدن 4 داده جدید به 50 $46 + 4 = 50$ می رسد.

$$\frac{6}{50} = \text{فراوانی نسبی در بازه } [14-17)$$

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۱

ابتدا مجموع مجذورات انحراف از میانگین (که در اینجا آن را با A نشان می دهیم) را از روی واریانس به دست می آوریم:

$$\text{مجموع مجذورات انحراف از میانگین} = \text{واریانس} \Rightarrow 5 = \frac{A}{29} \Rightarrow A = 5 \times 29 = 145$$

عدد 145 همان مجموع مجذورات انحراف از میانگین است، یعنی مجموع مجذورات تفاضل میانگین، از تک تک داده‌ها.

حالا که داده‌های 12، 13، 21 و 22 را حذف می کنیم، پس مجموع مجذورات تفاضل آن‌ها با میانگین را نیز از 145 کم می کنیم:

$$145 - [(12-17)^2 + (13-17)^2 + (21-17)^2 + (22-17)^2] = 145 - [25 + 16 + 16 + 25] = 145 - 82 = 63$$

حال واریانس جدید را محاسبه می‌کنیم:

$$\sigma^2_{\text{جدید}} = \frac{63}{29-4} = \frac{63}{25} = 2/52$$

↓
تعداد داده‌های حذف شده

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۲

$$f(x) = |2x-3| \Rightarrow \begin{cases} f(\sqrt{2}+1) = |2(\sqrt{2}+1)-3| = |2\sqrt{2}+2-3| = |2\sqrt{2}-1| \stackrel{\sqrt{2}=1/4}{=} 2\sqrt{2}-1 \\ f(\sqrt{2}-1) = |2(\sqrt{2}-1)-3| = |2\sqrt{2}-2-3| = |2\sqrt{2}-5| = -(2\sqrt{2}-5) = -2\sqrt{2}+5 \end{cases}$$

پاسخ نهایی = $2\sqrt{2}-1-2\sqrt{2}+5=4$

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۱

ابتدا باید نقطه تلاقی دو خط را با استفاده از دستگاه به دست آوریم:

$$\begin{cases} 3y+x=7 \\ 2y-3x=12 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 9y+3x=21 \\ 2y-3x=12 \end{cases} \Rightarrow 11y=33 \Rightarrow y=3$$

$$3y+x=7 \xrightarrow{y=3} 3(3)+x=7 \Rightarrow x=7-9 \Rightarrow x=-2$$

یعنی نقطه تلاقی دو خط نقطه $A \begin{pmatrix} -2 \\ 3 \end{pmatrix}$ است.

حال ضریب زاویه خط گذرا از مبدأ مختصات $O \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ و $A \begin{pmatrix} -2 \\ 3 \end{pmatrix}$ را می‌یابیم:

$$m = \frac{y_2-y_1}{x_2-x_1} = \frac{3-0}{-2-0} = \frac{3}{-2} = -\frac{3}{2}$$

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۴

طرفین معادله را در مخرج مشترک بین مخرج‌ها یعنی $x-4$ ضرب می‌کنیم:

$$(x-4)\left(x + \frac{2x-1}{x-4}\right) = -2 \Rightarrow x(x-4) + 2x-1 = -2(x-4) \Rightarrow x^2 - 4x + 2x - 1 = -2x + 8 \Rightarrow x^2 - 2x - 1 + 2x - 8 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 9 = 0 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow x = \pm 3$$

هر دو جواب قابل قبول اند زیرا مخرج را صفر نمی‌کنند. پس معادله ۲ ریشه قرینه دارد.

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۴

$$y = -2x^2 + ax + b \Rightarrow \begin{cases} a = \text{ضریب جمله درجه دو} = -2 \\ b = \text{ضریب جمله درجه یک} = a \\ c = \text{جمله ثابت} = b \end{cases}$$

طول رأس سهمی از رابطه $x = \frac{-b}{2a}$ به دست می‌آید که این مقدار در شکل برابر ۱ است، بنابراین داریم:

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{-a}{2(-2)} = 1 \Rightarrow \frac{a}{4} = 1 \Rightarrow a = 4$$

یعنی معادله به صورت $y = -2x^2 + 4x + b$ است. ضمناً سهمی از نقطه $(-1, 0)$ عبور می‌کند، پس مختصات این نقطه در معادله سهمی صدق می‌کند:

$$0 = -2(-1)^2 + 4(-1) + b \Rightarrow 0 = -2 - 4 + b \Rightarrow b = 6$$

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۳

ابتدا تعداد کل کلمات ساخته شده با حروف کلمه FARHAD را محاسبه می‌کنیم. این کلمه ۶ حرفی، دارای حرف A است که دو بار تکرار شده است. بنابراین تعداد کل جایگشت‌های آن برابر است با:

$$\frac{6!}{2!} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2!}{2!} = 360$$

حال تعداد کلماتی (جایگشت‌هایی) را حساب می‌کنیم که دو حرف A کنار هم باشند. دقت کنید که دو حرف A را چون قرار است کنار هم باشند، یک شی در نظر می‌گیریم:

$$\boxed{AA}FRHD \Rightarrow \text{تعداد جایگشت‌ها} = 5! = 120$$

در نهایت تعداد کلماتی که دو حرف A کنار هم نباشند برابر است با: $360 - 120 = 240$

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۴

روش اثبات، استفاده از استدلال استنتاجی است. اگر عدد فرد اولی را $2n-1$ در نظر بگیریم عدد فرد متوالی بعدی $2n+1$ است:

$$(2n-1)(2n+1) \stackrel{\text{اتحاد مزدوج}}{=} (2n)^2 - (1)^2 = \underbrace{4n^2}_{\text{مربع کامل است}} - 1$$

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۳

این دنباله هندسی است و منظور از مجموع بی‌شمار جمله از دنباله همان محاسبه حد مجموع جملات دنباله است:

$$9, 6, 4, \frac{8}{3}, \dots \quad r = \frac{6}{9} = \frac{2}{3}, \quad a_1 = 9$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{a_1}{1-r} = \frac{9}{1-\frac{2}{3}} = \frac{9}{\frac{1}{3}} = 27$$

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۲

در این سؤال دنباله فیبوناتچی به صورت $1, 1, 2, \dots, 377, 610$ در نظر گرفته شده است و می‌دانیم مجموع جملات دنباله فیبوناتچی از رابطه $S_n = (2F_n) + (F_{n-1} - 1)$ حاصل می‌شود:

$$S_n = (2 \times 610) + (377 - 1) = 1220 + 376 = 1596$$

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۱

برای حل معادلات لگاریتمی، جملات شامل لگاریتم را به یک طرف تساوی برده و آن را تبدیل به یک لگاریتم می‌کنیم:

$$\log x - 2 \log \sqrt{3} + \log 60 = 1 \Rightarrow \log x - \log(\sqrt{3})^2 + \log 60 = 1 \Rightarrow \log x - \log 3 + \log 60 = 1 \Rightarrow \log \frac{60x}{3} = 1$$

$$\Rightarrow \log 20x = 1 \xrightarrow{\text{تعریف لگاریتم}} 20x = 10^1 \Rightarrow 20x = 10 \Rightarrow x = \frac{10}{20} = \frac{1}{2}$$

حال که مقدار x به دست آمد، حاصل $\log_2 x$ را به دست می‌آوریم:

$$\log_2 x = \log_2 \frac{1}{2} = \log_2 2^{-1} = \frac{-1}{1} \log_2 2 = -1$$

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۴

۳۰ دقیقه = 0.5 ساعت = عمر = مدت بیهوش نگه داشتن

۱۸۰ دقیقه = $3 \times 60 = 3$ ساعت = نیم عمر

$$(T) \text{ دوره} = \frac{\text{عمر}}{\text{نیم عمر}} = \frac{30}{180} = \frac{1}{6}$$

پرنده ۱۰ کیلوگرمی به مقدار $10 \times 20 = 200$ میلی‌گرم داروی اولیه لازم دارد تا بیهوش شود پس باید کسر $\frac{200}{x}$ را بیابیم که در آن x مقدار داروی موردنیاز کل برای بیهوش نگه داشتن پرده در مدت ۳۰ دقیقه است:

$$b = \left(\frac{1}{2}\right)^T \Rightarrow \frac{200}{x} = \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{6}} \xrightarrow{\text{از طرفین لگاریتم می‌گیریم}} \log \frac{200}{x} = \log \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{6}}$$

محاسبه سمت راست تساوی را انجام می‌دهیم:

$$\log \left(\frac{1}{2}\right)^{\frac{1}{6}} = \log(2^{-1})^{\frac{1}{6}} = \log 2^{-\frac{1}{6}} = \frac{-1}{6} \log 2 = -\frac{1}{6} (0.3) = \frac{-0.3}{6} = -0.05$$

$$\log \frac{200}{x} = -0.05 \xrightarrow{\text{طرفین را در یک منفی ضرب می‌کنیم}} -\log \frac{200}{x} = 0.05$$

طبق فرض مسأله $\log 113 = 2/0.5$ است یعنی:

$$\log 1/13 \times 10^2 = \log 1/13 + \log 100 = 2/0.5 \xrightarrow{\log 100 = 2} \log 1/13 + (2) = 2/0.5 \Rightarrow \log 1/13 = 2/0.5 - 2$$

$$\Rightarrow \log 1/13 = 0.05$$

حال می‌توانیم در تساوی $-\log \frac{200}{x} = 0.05$ به جای 0.05 معادل آن یعنی $\log 1/13$ را قرار دهیم:

$$\log \left(\frac{200}{x}\right)^{-1} = \log 1/13 \xrightarrow{\text{حذف لگاریتم از طرفین}} \left(\frac{200}{x}\right)^{-1} = 1/13 \Rightarrow \frac{x}{200} = 1/13 \Rightarrow x = 200 \times 1/13 = 226$$

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۲

فضای نمونه‌ای پرتاب دو سکه به صورت مقابل است: $S = \{(\text{رو}, \text{رو}), (\text{رو}, \text{پشت}), (\text{پشت}, \text{پشت}), (\text{پشت}, \text{رو})\}$

احتمال نظری آنکه هر دو سکه رو بیایند برابر $\frac{1}{4}$ است.

حال طبق فرض مسأله از ۲۵ بار پرتاب دو سکه، ۶ بار هر دو رو ظاهر شده‌اند؛ یعنی تخمین احتمال (احتمال تجربی) آزمایش $\frac{6}{25}$ است:

$$\text{اختلاف احتمال نظری و تخمین احتمال} = \left| \frac{1}{4} - \frac{6}{25} \right| = \left| \frac{25-24}{100} \right| = \left| \frac{1}{100} \right| = 0/01$$

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۱

اعداد دورقمی ساخته شده مضرب ۳ با استفاده از ارقام ۱ تا ۴ عبارتند از:

$$A = \{12, 21, 24, 33, 42\} \Rightarrow n(A) = 5$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{5}{16}$$

اقتصاد

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۱

اقتصاددانان به دنبال کشف روابط علت و معلولی بین پدیده‌های اقتصادی عالم واقع، با جمع آوری مشاهدات و اطلاعات، نظریاتی ارائه می‌کنند و سپس به ارزیابی و قبول یا رد آن‌ها می‌پردازند. پس آنان نیز با روش علمی مسائل اقتصادی را مطالعه می‌کنند.

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۲

(الف) به یقین ملاک «بهترین بودن» این است که با استفاده از این منابع بتوان بیشترین میزان تولید را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.

(ب) تفکر اسلامی رشد و تعالی فکری و روحی انسان را ارزش می‌داند بدین سبب جامعه اسلامی باید با صرف امکانات کافی در جهت رشد و تعالی انسان اسباب پیشرفت او را فراهم سازد. برای تحقق این امر لازم است سرمایه‌گذاری‌های عظیمی برای تأسیس نهادهای فرهنگی صورت پذیرد.

(ج) اگر جامعه‌ای به دنبال حفظ استقلال سیاسی و فرهنگی خود است، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

(د) نیازهای انسان با مصرف محصولات (کالاها) و دریافت خدمات برطرف می‌شود.

(ه) روش مطالعه دانشمندان علوم مختلف، دریافتن روابط علت و معلولی بین پدیده‌های اقتصادی مشابه است اما امکان استفاده از ابزارهای خاص علوم تجربی و انجام آزمایشات در فضایی خاص برای همه علوم وجود ندارد.

(و) آنچه انسان در مقابل پول خریداری می‌کند و به وسیله آن نیازهایش را برطرف می‌سازد فقط در اشیای فیزیکی خلاصه نمی‌شود، بلکه شامل خدمات که غیرملموس و غیرفیزیکی هستند نیز می‌شوند.

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۴

(الف) با استناد به اصول مندرج در قانون اساسی مبادرت به سرمایه‌گذاری در کشور مربوط به بخش‌های دولتی، تعاونی و خصوصی می‌شود.

(ب) ایران، قزاقستان، ازبکستان و تاجیکستان در زمینه غنی‌سازی اورانیوم از فناوری بالایی برخوردار هستند.

(ج) در نرخ تصاعدی طبقه‌ای، با جزیی افزایش یا کاهش درآمد، مالیات به شدت تغییر نمی‌کند، بلکه در این نرخ، مالیات فرد نسبت به مازاد درآمدش افزایش می‌یابد.

(د) تنزیل سفته خریداری شده از مردم توسط بانک‌ها در بانک مرکزی را «تنزیل مجدد» می‌نامند.

(ه) مشارکت حقوقی، قراردادی است که به موجب آن بانک قسمتی از سرمایه شرکت‌های سهامی جدید را تأمین می‌کند یا قسمتی از سهام شرکت‌های موجود را خریداری می‌کند و از این طریق در سود آن‌ها شریک می‌شود.

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۲

(الف) در شرکت‌های سهامی صاحبان سهام به اندازه مبلغی که سهم خریده‌اند در قابل شرکت مسئولیت دارند؛ بدیهی است کسانی که سهام بیشتری دارند مسئولیت بیشتری هم خواهند داشت.

(ب) اسناد خزانه، اوراق بهادار کوتاه‌مدت، سررسید ۳ ماهه و ۶ ماهه و یک ساله دارند.

(ج) اسناد خزانه، کوپن بهره ندارند و بدون ریسک بودن مهم‌ترین ویژگی این اوراق است.

(د) دولت، شهرداری‌ها، شرکت‌های دولتی و خصوصی به منظور تأمین اعتبار طرح‌های عمرانی کشور، اوراق مشارکت منتشر می‌کنند. این اوراق جزء اسناد بهادار بلندمدت هستند و در دوره‌های معین به آن‌ها سود علی‌الحساب تعلق می‌گیرد.

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۲

(ب) عواملی که در تصمیم‌گیری مصرف‌کنندگان هنگام خرید کالا مؤثر است شامل قیمت کالا، درآمد فرد، قیمت سایر کالاها و سلیقه او می‌باشد.

(ج) تجربه نشان می‌دهد که با افزایش قیمت کالا میزان مصرف یا خرید آن از سوی مصرف‌کننده کاهش می‌یابد.

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۳

میلیارد ریال $20 = \frac{2}{3} \times 30 =$ (ارزش تولید خارجیان مقیم کشور) $\times \frac{2}{3} =$ ارزش خدمات ارائه شده

تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه شده + ارزش ماشین آلات + ارزش مواد غذایی + ارزش پوشاک = تولید ناخالص داخلی
میلیارد ریال $235 = 185 + 20 + 30 =$ تولید ناخالص داخلی

میلیارد ریال $17 = \frac{1}{5} \times 85 =$ هزینه استهلاک

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

$218 = 235 - 17 =$ تولید خالص داخلی

ریال $2564 = \frac{218000}{85} =$ تولید خالص داخلی = جمعیت کشور

تولید خارجیان مقیم کشور - تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند + تولید خالص داخلی = تولید خالص ملی

میلیارد ریال $273 = 218 - 30 + 85 =$ تولید خالص ملی

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۱

(الف)

$860 = 3,860 - 3,000 =$ ارزش تولید سال اول - ارزش تولید به قیمت ثابت سال دوم = افزایش تولید سال دوم

$3,320 = 6,320 - 3,000 =$ ارزش تولید سال اول - ارزش تولید به قیمت ثابت سال سوم = افزایش تولید سال سوم

(ب)

$390 = 4,250 - 3,860 =$ ارزش تولید به قیمت ثابت سال دوم - ارزش تولید به قیمت جاری سال دوم = افزایش قیمت سال دوم

$420 = 6,740 - 6,320 =$ تولید به قیمت ثابت سال سوم - تولید به قیمت جاری سال سوم = افزایش قیمت سال سوم

(ج) نکته: تورم همان افزایش قیمت ها است.

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۴

(الف)

قیمت خدمات سرمایه = درآمد صاحبان سرمایه

درآمد صاحبان املاک و مستغلات = اجاره بها یا مال الاجاره

(ب)

$464 = \frac{2}{3} \times 696 =$ سود شرکت ها و مؤسسات

$374 = \frac{2}{6} \times (656 + 466) =$ درآمد حقوق بگیران

$387 = \frac{1}{3} \times (696 + 466) =$ درآمد صاحبان مشاغل آزاد

درآمد صاحبان سرمایه + درآمد حقوق بگیران + سود شرکت ها و مؤسسات + درآمد صاحبان املاک و مستغلات = درآمد ملی

دستمزدها + درآمد صاحبان مشاغل آزاد +

$3,043 = 656 + 464 + 374 + 696 + 387 + 466 =$

(ج)

$60.86 = \frac{3,043}{50} =$ درآمد سرانه

(د)

مفهوم سرانه = سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۳

(الف) عوامل تولید

(ب) وجوه پرداختی به عوامل تولید یا محاسبه تولید کل به روش درآمدی

(ج) روش هزینه‌ای

(د) مسیر شماره ۲

(ه) A ← بنگاه‌ها یا مؤسسات تولیدی (افراد حقوقی) B ← خانوارها (افراد حقیقی)

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۳

روش حل سؤال با فرض صحیح بودن اعداد به این ترتیب است که مجموع هزینه‌ها را از درآمد کم می‌کنیم و عدد حاصل بیانگر سود یا زیان است.

$$\text{اجاره سالیانه} = 400,000 \times 12 = 4,800,000$$

$$9,600,000 = (\text{ماه}) \times 12 \times 4 (\text{نفسر}) \times 400,000 = \text{حقوق } 4 \text{ نفر کارمند به صورت سالیانه}$$

$$\text{هزینه استهلاک سالیانه} = \frac{20}{100} \times 9,600,000 = 1,920,000$$

$$\text{هزینه کل سالیانه} = 4,800,000 + 9,600,000 + 1,920,000 + 4,450,000 = 20,770,000$$

مواد اولیه استهلاک حقوق اجاره

$$225,000,000 = (\text{قیمت}) \times 300,000 (\text{تعداد}) = \text{درآمد سالیانه}$$

$$204,230,000 = 225,000,000 - 20,770,000 = \text{سود (یا منفعت)}$$

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۳

۱) معاف

$$2) \quad 20 - 10 = 10 \text{ میلیون} \rightarrow 10 \text{ میلیون} \times \frac{12}{100} = 1,200,000$$

$$3) \quad 35 - 20 = 15 \text{ میلیون} \rightarrow 15 \text{ میلیون} \times \frac{15}{100} = 2,250,000$$

$$4) \quad 45 - 35 = 10 \text{ میلیون} \rightarrow 10 \text{ میلیون} \times \frac{20}{100} = 2,000,000 \text{ م}$$

$$5) \quad 75 - 45 = 30 \text{ میلیون} \rightarrow 30 \text{ میلیون} \times \frac{25}{100} = 7,500,000$$

(الف)

$$\text{مالیات ماهیانه} = 1,200,000 + 2,250,000 + 2,000,000 + 7,500,000 = 12,950,000$$

(ب)

$$\text{مانده خالص ماهانه} = 75,000,000 - 12,950,000 = 62,050,000$$

(ج) تصاعدی طبقه‌ای

(د) $\frac{1}{5}$ را سرمایه‌گذاری و $\frac{4}{5}$ را به هزینه‌های شخصی اختصاص می‌دهد.

$$\text{هزینه‌های شخصی} = \frac{4}{5} \times 62,050,000 = 49,640,000$$

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۲

میانگین درآمد سرانه ۵۰ کشور فقیر جهان کمتر از ۱۲۰۰ دلار است. امید به زندگی در این کشورها کمتر از ۵۰ سال است. کشورهای توسعه‌یافته دارای میانگین درآمد سرانه بیش از ۲۵ هزار دلار هستند و نرخ بی‌سوادی بزرگسالان در این جوامع کمتر از یک درصد است.

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۱

(الف) چون یک واحد پول نتوانسته در طول زمان ارزش خود را حفظ کند بنابراین قدرت خرید پول دستخوش تغییر شده است.

(ب) پول در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها ارزش خود را حفظ نمی‌کند؛ هرچه سطح عمومی قیمت‌ها بالاتر رود ارزش پول کمتر می‌شود.

(ج) قدرت خرید پول جامعه به سطح عمومی قیمت‌ها وابسته است؛ هرچه قیمت‌ها بالاتر رود قدرت خرید پول جامعه کاهش می‌یابد.

(د) قدرت خرید پول با سطح عمومی قیمت‌ها رابطه عکس (غیرمستقیم) دارد.

(ه) یکی از دلایل مهم کاهش قدرت خرید پول در جامعه، حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه است.

(و) در نتیجه کاهش قدرت خرید پول، ما با مسئله تورم در جامعه مواجه خواهیم شد.

۱۳۴- پاسخ: گزینه ۴

$$\text{سهام چهارم} = 7 + \frac{1}{5} = \frac{8}{5}$$

$$\text{سهام پنجم} = 7 + \frac{2}{5} = \frac{9}{5}$$

$$\text{سهام ششم} = 12 + \frac{3}{5} = \frac{9}{5}$$

$$\text{سهام هفتم} = 16 + \frac{4}{5} = 10$$

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۳

$$\text{مسکوکات} = \frac{1}{5} \times 350 = 70$$

(الف)

سپرده‌های دیداری و غیردیداری + مسکوکات + اسکناس = نقدینگی
 نقدینگی = ۲,۲۰۰ + ۷۰ + ۱,۵۰۰ = ۳,۷۷۰

(ب)

سپرده‌های دیداری (حساب‌های جاری) - مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری = سپرده‌های غیردیداری
 $1150 = 1500 - 350 =$ سپرده‌های غیردیداری
 سپرده‌های مدت‌دار - سپرده‌های غیردیداری = سپرده‌های پس‌انداز
 $670 = 1150 - 480 =$ سپرده‌های پس‌انداز

(ج) سپرده‌های دیداری همان حساب‌های جاری مردم است

سپرده‌های دیداری + مسکوکات + اسکناس = حجم پول
 $2,620 = 2,200 + 70 + 350 =$ حجم پول

ادبیات اقتصاصی

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سده‌های چهار و پنج هجری را دوران طلایی فرهنگ اسلام دانسته‌اند، دورانی که در آن علم و فلسفه و معارف به اوج شکفتگی رسید و دانشوران صاحب‌نامی چون فارابی، بوعلی سینا، ابوریحان، ابوعلی مسکویه و جمعیت معروف به «اخوان الصفا» که پیشاهنگان فکر و فلسفه بودند، ظهور کردند.

(۲) عنصری برخلاف فرخی به جای روی آوردن به تغزل، بیشتر به وصف می‌پردازد یا قصاید خود را بی‌مقدمه آغاز می‌کند.

(۳) در سده‌های نخستین اسلامی، عارفانی چون بایزید بسطامی و حسین بن منصور حلاج، بیشتر بر جنبه عملی کار تأکید داشتند.

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۳

منوچهری علاوه بر تازی‌دانی، از دانش‌های زمان خود مانند نحو، طب، نجوم و موسیقی آگاه بوده و اصطلاحات و واژه‌های خاص آن علوم را در شعر خویش به کار می‌برده است؛ همین امر، بر دشواری شعر او بیش از پیش افزوده است.

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۱

نام پدیدآورندگان آثار:

زادالمسافرین، جامع‌الحکمتین: ناصر خسرو

منشآت، تحفة العرافین: خاقانی

مختارنامه، منطق‌الطیر: عطار نیشابوری

مطلع‌الانوار، شیرین و خسرو: امیرخسرو دهلوی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) زادالعراقین: خواجه عبدالله انصاری / مجالس سبعة: مولوی / لیلی و مجنون: نظامی گنجوی

(۳) رساله‌الطیر: سهروردی / فیه مافیة: مولوی

(۴) سفرنامه: ناصر خسرو / طریق‌التحقیق: سنایی / مکاتیب: مولوی / خسرو و شیرین: نظامی گنجوی

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۲

طریق‌التحقیق، مثنوی‌ای است به وزن و شیوه حدیقه که سرودن آن در سال ۵۲۸ تمام شده است.

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۲

گتشد، نقاد آلمانی می‌گوید: طبیعت انسان و قدرت ذهن او همان است که دو هزار سال پیش بوده است؛ بنابراین راه التذاذ شعری هم باید همان باشد که باستانیان به‌درستی انتخاب کرده‌اند.

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۲

سلامان و ايسال: منظوم / خردنامه اسکندری: منظوم / لوابیح: منثور / اشعة‌اللمعات: منثور

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) یوسف و زلیخا: منظوم / لیلی و مجنون: منظوم / بهارستان: منثور / لمعات (متعلق به عراقی): منثور

(۳) سلسله‌الذهب: منظوم / مجنون و لیلی: منظوم / سبحة‌الابرار: منظوم / نفحات‌الانس: منثور

(۴) خردنامه اسکندری: منظوم / لیلی و مجنون: منظوم / تحفة‌الاحرار: منظوم / اشعة‌اللمعات: منثور

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۳

در عصر صبا علاوه بر دربار، برخی علما و حکما و حتی مجتهدان هم به شاعری روی می آوردند و ممارست در شعر قدما و مطالعه دواوین آن‌ها را مایه کسر شأن نمی دانستند. مانند ملا احمد نراقی متخلص به «صفایی» و سراینده مثنوی «طاقدیس»، میرزا محمود مازندرانی متخلص به «فدایی»، سراینده مقتلی در سوگ امام حسین علیه السلام، حاج ملا هادی سبزواری متخلص به «اسرار» و میرزا حبیب خراسانی.

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۱

تصحیح «دیوان سلمان ساوجی»: مهرداد اوستا
تصحیح «تاریخ بلعمی»: ملک الشعراء بهار
تألیف «براهین العجم»: لسان‌الملک سپهر

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۴

نام پدیدآورندگان آثار:
پیرمرد و دریا، برف‌های کلیمانجارو: ارنست همینگوی
دوبلینی‌ها، بیداری فین‌گان‌ها: جیمز جویس
محاكمه، قصر: فرانتس کافکا
سیدارتا، بازی با مهره‌های شیشه‌ای: هرمان هسه
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خراب‌آباد: ایوت

(۲) سرزمین بی‌حاصل: ایوت

(۳) تصویر هنرمند در مقام یک مرد جوان: جیمز جویس / دمیان: هرمان هسه

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۳

(الف) سراینندگان معلقات سبعة (هفت‌گانه): امرؤ القیس، طرفه بن عبد، حارث بن حلزة بشکری، عمرو بن کلثوم تغلبی، زهیر بن ابی سلمی، عنتره بن شداد و لیبید بن ربیع (نابغه ذبیانی از منتقدین دوره جاهلی است و از صاحبان معلقات نیست).
(ج) نخستین قدم‌های داستان‌نویسی به سبک نوین عراق را محمود احمدالسید (نویسنده کتاب جلال خالد) برداشته است.

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۴

مجاز (بیت «د»): سر: مجاز از قصد و اندیشه
اسلوب معادله (بیت «ج»): رای روشن / بزرگان کهنسال = صاف گشتن آب‌ها / ایام خزان
لف‌ونشر (بیت «ب»): تربیت (لف ۱)، تابش خور (لف ۲) / خرف (نشر ۱)، ناکس (نشر ۲)
جناس (بیت «ه»): نسیم، نه سیم (جناس مرکب که البته در کتاب درسی نیامده) / نسیم (ناقص افزایشی)
استعاره (بیت «الف»): موج دیده

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۱

بررسی آرایه‌ها در ابیات:
تشخیص (بیت «د»): جان‌بخشی به دل
ایهام (بیت «ه»): دور از لب خندان تو: ۱- از لب خندان تو دور بادا ۲- در هجران لب خندان تو
اسلوب معادله (بیت «ب»): وصل / غم هجران = گل / خار
لف و نشر (بیت «الف»): دست (لف ۱) زبان (لف ۲) / هرچه بدانی مگوی (نشر ۱) هرچه توانی مکن (نشر ۲)
استعاره مصرحه (بیت «ج»): ماه‌پاره: استعاره از یار

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۱

حسن تعلیل: آوردن دلیل شاعرانه برای گلاب داشتن گل
ایهام تناسب ندارد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۲) ایهام: به: ۱- بهتر ۲- نوعی میوه
مراعات نظیر: درخت، میوه، بوستان
(۳) تشبیه: لهجه به مشعله / تو به آفتاب (به تعبیری تشبیه مرکب است و تصویر مصراع اول به مصراع دوم تشبیه شده).
حس آمیزی: لهجه شیرین
(۴) واج‌آرایی: تکرار مصوت «-» در مصراع اول (۴ بار)
کنایه: حلقه در گوش بودن کنایه از خدمتگزار بودن

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۳

بررسی آرایه‌های گزینه (۳):

کنایه: تر داشتن دماغ کنایه از ایجاد لذت و شادابی

تضاد: خشک ≠ تر

ایهام تناسب: مدام: ۱- همیشه (معنی درست) ۲- شراب (معنی نادرست / تناسب با باده)

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۲

بررسی آرایه‌های گزینه (۲):

تشبیه خود به ساز

ایهام تناسب: احتمالاً طراح، واژه‌های «ساز» و «نوا» را دارای ایهام تناسب پنداشته است. واژه‌های «آهنگ» و «خارج» هم خالی از نکته نیستند.

ایهام: نوازش: ۱- نواختن موسیقی ۲- لطف کردن

مجاز: ایام: مجاز از مردم یا زندگی

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۴

ردیف: جهان / واژگان قافیه: «دیباچه» و «خواجه» / عیب قافیه: تفاوت صامت در حروف اصلی («اچ» و «اج»)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژگان قافیۀ اصلی: «او» و «جست و جو» / حرف اصلی: مصوّت بلند «و» / حروف الحاقی: _ / قاعده: (۱)

(۲) واژگان قافیه: «شده» و «بده» / حروف اصلی: «د» / حرف الحاقی: ه (بیان حرکت) / قاعده: (۲) / تبصره: (۱)

(۳) ردیف: شد / واژگان قافیه: «خنده» و «زنده» / حروف اصلی: «ند» / حرف الحاقی: ه (بیان حرکت) / قاعده: (۲) / تبصره: (۳)

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۱

واژگان قافیه: «غیب» و «عیب» / حروف اصلی: «ب» / قاعده: (۲) (مصوّت + صامت + صامت)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) واژگان قافیه: «حبیب» و «عندلیب» / حروف اصلی: «ب» / قاعده: (۲) (مصوّت + صامت)

(۳) واژگان قافیه: «روایت» و «حکایت» / حروف اصلی: «ت» / قاعده: (۲) (مصوّت + صامت)

(۴) واژگان قافیه: «می خورد» و «می آورد» / حروف اصلی: «ر» / حروف الحاقی: د / قاعده (۲) (مصوّت + صامت)

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۲

بلند محسوب شدن
هجای پایان مصراع

↓

رِفت	بِ	تَم
U	U	-
وَرَد	آ	پَا
-	-	-
فعلن	ابدال	

دَس	تُ	قِ
-	U	U
بِی	رُ	سَ
-	U	U
فعلاتن		

شو	پَا	زِ	دِ
-	-	U	U
بِی	اَم	تُ	یِ
-	-	U	U
فعلاتن			

به‌کار بردن فعلاتن
به‌جای فعلاتن

↓

تا	مُف	دَ
-	-	U
کُو	ر	سَ
-	⊗	U
فعلاتن		

تغییر کمیت مصوّت کوتاه به بلند

اختیارات وزنی: به‌کار بردن فعلاتن به‌جای فعلاتن (در ابتدای هر دو مصراع)، بلند محسوب شدن هجای پایان مصراع (در پایان هر دو مصراع)،

ابدال (در مصراع دوم) / اختیارات زبانی: حذف همزه (مصراع اول)، تغییر کمیت مصوّت کوتاه به بلند (مصراع دوم)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

بلند محسوب شدن هجای پایان هر دو مصراع

↓

بَاد	تُ	نِ
-	U	U
وَرَد	آ	-
-	-	-
فعلن	ابدال	

مَآ	قَر	یِ	ضِ
-	-	U	U
رَا	کَس	تُ	چُ
-	-	U	U
فعلاتن			

قَب	دَر	مِ	هَ
-	-	U	U
هَد	خَا	نَ	زِ
-	-	U	U
فعلاتن			

به‌کار بردن فعلاتن به‌جای فعلاتن (مصراع اول)

↓

مَل	کِ	کَس	رَا
-	U	-	-
کِ	جَ	هَا	بَا
U	U	-	-
فعلاتن			

(۳)

بلند محسوب شدن هجای پایان هر دو مصراع					بلند محسوب شدن هجای پایان نیم مصراع اول								
↓					↓								
گُفت	د	دِی	رَا	تُ	ی	رَا	تَاب	ف	آ	بَا	چُ	سَل	عَقَدَ
-	U	-	-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-
کَسْت	شِ	دَا	یَز	ی	پِ	سَا	رَا	د	شِی	خُر	ی	پِ	پَا
-	U	-	-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-
	فاعلن			مفتعلن				فاعلن			مفتعلن		

(۴)

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند					تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند										
↓					↓										
دَم	هَر	چُن	ش	عِی	ن	اَم	چ	نَا	جَا	ل	ز	مَن	دَر	رَا	مَ
-	-	-	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	-	-	U
هَا	مِل	مَح	د	دِی	بِن	بِر	کِ	رَد	دَا	مِی	د	یَا	قَر	رَس	جَ
-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U
	مفاعیلن			مفاعیلن				مفاعیلن			مفاعیلن				

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۴

جاست	ک	مِی	ر	خَا	عَم	ل	د	بَا	م	اِب	د	مَک	دَر
-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-	-
کُو	ب	آ	ن	تِش	ر	گ	جِ	بَا	م	شِی	ت	آ	دَر
-	U	-	U	-	U	U	U	-	U	-	U	-	-
	فاعلن			مفاعیلن			فاعلاتن			مفعولن			

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۳

وزن بیت سؤال: مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن (گروه ۵)
وزن گزینه (۳): مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن (گروه ۵)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (گروه ۱)

(۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن (گروه ۴)

(۴) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن (گروه ۸)

۱۵۶- پاسخ: گزینه ۲

وزن گزینه (۲): مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن

(۳) مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن

(۴) مفاعلن فعلاتن // مفاعلن فعلاتن

۱۵۷- پاسخ: گزینه ۳

«مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» هفتمین وزن پر کاربرد شعر فارسی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مفاعیلن مفاعیلن فعولن: ششمین وزن پر کاربرد شعر فارسی

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۲

«بیسن»، «مترلینگ» و «داستایوسکی» از مدافعان نقد روان‌شناسی‌اند.

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۱

تازه‌گویی و نازک‌اندیشی و نکته‌سنجی و دقت در جزئیات از ویژگی‌های «ادبی» سبک هندی و «واقع‌گویی و واسوخت» از ویژگی‌های «فکری» این سبک است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) به‌کارگیری اصطلاحات و لغات مردم عامه: از ویژگی‌های «زبانی» سبک هندی / اظهار نامرادی و یأس: از ویژگی‌های «فکری» سبک هندی

(۳) آوردن کنایات و استعارات دور از ذهن: از ویژگی‌های «ادبی» سبک هندی / آوردن ترکیبات غریب و نامأنوس: از ویژگی‌های «زبانی» سبک هندی

(۴) بی‌توجهی به متانت و صحت زبان: از ویژگی‌های «زبانی» سبک هندی / توجه به معنی و مضمون و رها کردن زبان: از ویژگی‌های «فکری» سبک هندی

۱۶۰- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم گزینه (۴): ضرورت بهره‌گیری از عرفان و سیر و سلوک و دانستن ارزش و قدر آن

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ابن‌الوقت بودن / غنیمت شمردن وقت عرفانی

۱۶۱- پاسخ: گزینه ۱

مفهوم مشترک مصراع سؤال و گزینه (۱): تغییر نکردن سرشت خوب و باصفا با وجود هم‌نشینی با بدان

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) اغراق در زیبایی معشوق

(۳) نکوهش خلل در بینش

(۴) محو زیبایی یار بودن

۱۶۲- پاسخ: گزینه ۳

مفهوم بیت سؤال: دعوت به تلاش در راه رسیدن به مطلوب

مفهوم گزینه (۳): دعوت به عدم تلاش در راه رسیدن به مطلوب / کشش مهم است، نه کوشش.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نکوهش اسیر مادیات شدن

(۲) دعوت به تلاش در راه عشق و تهذیب نفس

(۴) توأم بودن افزایش سن و طمع کاری

۱۶۳- پاسخ: گزینه ۴

مولوی در این شعر می‌گوید: چینیان، سرایی را نقاشی کردند و رومیان، سرای مقابل آن را صیقل زدند تا بازتاب نقش‌های چینیان در آن بیفتد.

در این قصه، مولوی عقاید عرفانی خود را به‌صورت رمز و تمثیل بیان کرده است؛ بدین صورت که چینیان، مظهر عالمان ظاهری هستند، کسانی

که با رنج و زحمت، علم ظاهری و کتابی را به‌دست می‌آورند و در نتیجه، نقش و نگار ظاهر هستی را می‌شناسند، اما رومیان مظهر و نماد

صاحب‌دلان و اهل کشف و شهودند که با تذهیب و تزکیه نفس می‌توانند دل و روح خود را محل تجلی اسرار الهی کنند.

۱۶۴- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم گزینه (۴): نه‌راسیدن عاشق از دشواری‌های راه عشق / بلاکشی عاشق

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ضرورت بهره‌گیری از راهنما و مرشد در سیر و سلوک

۱۶۵- پاسخ: گزینه ۳

تصویر مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): قرار گرفتن دل عاشق در میانه زلف یار

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) گذر باد از میان زلف یار / جان‌بخشی زلف خوش‌بوی یار

(۲) نفرین بر دل بی‌عشق

(۴) طلب جلوه‌گری از یار

عربی اختصاصی

۱۶۶- پاسخ: گزینه ۳

کلمات کلیدی: نِعَمَ الْإِنْسَانِ / يَسْتَعِجِلُّ / الأُمُورِ أُخْرَى

نِعَمَ الْإِنْسَانِ: خوب انسانی است؛ اسلوب مدح است و به‌صورت «خوب انسانی است». ترجمه می‌شود و نمی‌توانیم «خوب» را به عنوان

صفت برای «انسان» ترجمه می‌کنیم. [رد سایر گزینه‌ها]

يَسْتَعِجِلُّ: مشغول می‌شود [رد سایر گزینه‌های (۱) و (۲)]

الأُمُورِ الأُخْرَى: کارهای دیگر، ترکیب وصفی است.

۱۶۷- پاسخ: گزینه ۲

کلمات کلیدی: لا أَدْعُ / مُجَالَسْتَهُ / فقدان

لا أَدْعُ: رها نمی‌کنم؛ فعل مضارع منفی است. [رد سایر گزینه‌ها]

مُجَالَسْتَهُ: همنشینی با او [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

فقدان: از دست دادن؛ مصدر «فَقَدَ» به معنای «از دست داد» است. [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

۱۶۸- پاسخ: گزینه ۴

کلمات کلیدی: حجابٌ سائرٌ / سيف قاطعٌ / اسْتُرٌ / خلقك / قاتل

حجابٌ سائرٌ: پرده‌ای پوشاننده؛ ترکیب وصفی و نکره و نیز «ساتر» اسم فاعل است، پس باید به صورت صفت فاعلی ترجمه شود. [رد سایر گزینه‌ها]

سيف قاطعٌ: شمشیری برنده؛ ترکیب وصفی و نکره است. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

اسْتُرٌ: بپوشان، فعل امر است. [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

۱۶۹- پاسخ: گزینه ۱

«إن» به معنای «اگر» و حرف شرط است؛ «يَتَوَاضَعُ» فعل شرط است که به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود؛ «يرفعوه» جواب شرط

است که به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود.

ترجمه صحیح: اگر انسان در برابر مردم تواضع کند، (مردم) او را از نظر منزلت و مقام بالا می‌برند.

۱۷۰- پاسخ: گزینه ۱

بچشد: ذاق، ذاقْتُ، «ذَوَّقَ» به معنای «چشانند» است. [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

حلو: شیرینی؛ «حلاوة» به معنای «شیرین» است. [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

سختی های زندگی: صعوبات الحياة؛ ترکیب اضافی است. [رد سایر گزینه‌ها]

۱۷۱- پاسخ: گزینه ۴

نیکو والدینی هستند: نعم الوالدان؛ اسلوب مدح است و مخصوص مدح باید مرفوع باشد و نیز معادل «الوالدین»، «الوالدان» است. [رد

گزینه‌های (۲) و (۳)]

باز نمی‌دارند: لا یصدان، لا یمنعان؛ فعل مضارع منفی است. [رد سایر گزینه‌ها]

۱۷۲- پاسخ: گزینه ۱

حرکت‌گذاری کامل عبارت:

أُسْتَشْهِدُ فِي سَاحَةِ الْجِهَادِ إِثْنَا عَشَرَ مُجَاهِدًا وَ إِحْدَى عَشْرَةَ مُجَاهِدَةً

فعل مجهول مضاف الیه نائب فاعل و مرفوع به الف / تمییز و منصوب معطوف (عدد مرکب) تمییز و منصوب

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۲) عَشْرَةٌ ← عَشْرَةٌ (در عدد مرکب هر دو بخشی مبنی بر فتحه است.) مُجَاهِدَةٌ ← مُجَاهِدَةٌ (اسم فاعل است، نه مصدر و نه اسم

مفعول)

(۳) أُسْتَشْهِدُ ← أُسْتَشْهِدُ (فعل ماضی مجهول در صیغه «لغائب» است.)

(۴) مُجَاهِدًا ← مُجَاهِدًا (اسم فاعل است.)

۱۷۳- پاسخ: گزینه ۳

سَانِحَةٌ ← سَانِحَةٌ (خبر «أَنَّ» و مرفوع است.)

۱۷۴- پاسخ: گزینه ۳

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) لِيَلًا: مشتق (اسم زمان) ← جامد

(۲) نهارًا: مفعول فیه ثانٍ للزمان منصوب ← معطوف و منصوب بالتعبية

(۴) رَبٌّ: فاعل لِفَعْلٍ «قال» و مرفوع ← المنادا المضاف و منصوب تقدیراً

۱۷۵- پاسخ: گزینه ۲

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) شکوی: معرف بالاضافة ← نكرة

(۳) قدم: من باب «تفعل» ← من باب «تفعیل»

(۴) المدینة: ممنوع من الصرف ← منصرف بالفتحة ← مجرور بالكسرة

۱۷۶- پاسخ: گزینه ۲

در این گزینه ضمیر «ها» در «ثمنها» به «التجربة» برمی گردد و صحیح آمده است؛ اما ضمیر «هی» به «ثمن» که مذکر است برمی گردد؛ پس باید به صورت مذکر «هو» بیاید.

ترجمه: هیچ مدرسه‌ای بهتر از تجربه نیست، ولی قیمت آن گران است و (بهای آن) عمر ماست.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) کالاهای بیگانه ما را از خودکفایی باز می دارد؛ پس آن کارخانه‌های ما را می بندد.

(۲) نیازهای ما در زندگی بسیار است؛ پس آن را در کلمه «یا رب» خلاصه می کنیم!

(۴) مردم صندوق‌های بسته‌اند، گاهی در آن‌ها گنج کمیابی را می یابند!

۱۷۷- پاسخ: گزینه ۳

در این عبارت «قُبیل» اسم مصغر و «الصرفی» اسم منسوب است.

ترجمه: کمی قبل از پرداختن به اعراب کلمات، ما از معلم نوشتن تحلیل صرفی آن را خواستیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الإلهیة ← اسم منسوب

ترجمه: همانا باران یکی از نعمت‌های الهی و در آن فواید بسیاری برای موجودات است.

(۲) الطفیل: اسم مصغر

ترجمه: این کودک کوچک روز در مغازه کار می کرد و شب در خانه درس می خواند.

(۴) ذهبیاً ← اسم منسوب

ترجمه: مدیر بر گردن این دانش‌آموز مدالی طلایی را به خاطر قدردانی از تلاش و فعالیتش آویزان کرد.

۱۷۸- پاسخ: گزینه ۴

فاعل فعل «یَشفی» ضمیر مستتر است که به «هذه الطفلة» که مونث است برمی گردد؛ پس فعل حتماً باید به صورت مؤنث «تَشفی» بیاید.

ترجمه: هر روز این کودک از داروها استفاده می کند تا درمان گردد.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) عزت و بزرگی بعد از مقاومت ما در جنگ خواهند آمد!

(۲) این درختان در بهار پر از شکوفه‌ها خواهند شد!

(۳) دو دستم مرا در همه کارها یاری می کنند، اگر که سالم باشند!

۱۷۹- پاسخ: گزینه ۳

در این گزینه «لِمَ» اسم پرسشی است و آن را با «لَمْ» اشتباه نگیرید و فعل بعد از آن فعل مضارع منفی است و نباید مجزوم شود و «لاتستمعان» صحیح است.

ترجمه: معلم به دو دانش‌آموز گفت: چرا به درس با دقت گوش نمی دهید تا آن را بفهمید؟!

۱۸۰- پاسخ: گزینه ۱

«یُعرفون» نعت جمله و محلاً منصوب است، به تبعیت از موصوف «علامات» که اسم مؤخر «إن» و منصوب با اعراب فرعی کسره است.

ترجمه: همانا مردان دین علامت‌هایی دارند که به وسیله آن شناخته می شوند!

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) لیس له حركة ← نعت جمله و محلاً مجرور به تبعیت از موصوف «فلك» که مجرور به حرف جر است.

ترجمه: امواج خطرناکی به کشتی‌ای هجوم می برند که حرکتی ندارد.

(۳) تنتشر ← نعت جمله و محلاً مجرور به تبعیت از موصوف «قطيرة» که مجرور به حرف جر است.

ترجمه: حباب از قطره‌های کوچک آبی تشکیل می شود که در هوا پخش می گردد.

(۴) يسرعون ← نعت جمله و محلاً مجرور به تبعیت از موصول «أطفال» که مجرور به حرف جر است.

ترجمه: معلم به کودکانی که می شتافتند پیشنهاد داد که در پریدن مسابقه دهند.

۱۸۱- پاسخ: گزینه ۲

در این عبارت «ما» حرف تعجب و «أضر» صیغه تعجب، متعجب‌منه منصوب است. پس «الیومان» باید به صورت «الیومین» به صورت منصوب و با اعراب فرعی «یاء» بیاید.

ترجمه: چقدر دو روز برای انسان زیان‌بار است آنگاه که مساوی باشند.

۱۸۲- پاسخ: گزینه ۱

گزینه‌ای را انتخاب کنید که اصل تمییز مفعول به بوده است.

قد کثر الله قلوب عباده المومنین $\frac{\text{نورا}}{\text{تمییز}}$ ← قد کثر الله $\frac{\text{نور}}{\text{مفعول به}}$ قلوب عباده المومنین.

ترجمه: خدا نور قلب‌های مؤمنش را زیاد کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) دراسته: تمییز است که در اصل فاعل بوده است.

ترجمه: درس خواندن این دانش‌آموز در میان دانش‌آموزان مدرسه مشهور است.

(۳) طولاً: تمییز است که در اصل اسم «کأن» بوده است.

ترجمه: گویا اندازه این شب از همه شب‌های این سال کوتاه‌تر است.

(۴) اخلاقاً: تمییز است که در اصل فاعل بوده است.

ترجمه: اخلاق برادرم در برابر معلمانش نیکو شد و به گذشته‌اش بازنگشت.

۱۸۳- پاسخ: گزینه ۴

در این گزینه «مَنْ» مستثنی مفرغ به اعراب فاعل و محلاً مرفوع است.

ترجمه: فقط کسی که تلاش می‌کند به اهداف والا می‌رسد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) صاحب ← مستثنی تام و منصوب

ترجمه: کسی حقیقت زندگی را نمی‌شناسد، مگر صاحب اخلاق نیکو.

(۲) مَنْ ← مستثنی تام و منصوب

ترجمه: دانش‌آموزان در فهم درس‌هایشان همکاری می‌کنند به جز کسانی که در آن‌ها تبلی می‌کنند.

(۳) الدعاء ← مستثنی مفرغ و منصوب به اعراب مفعول به

ترجمه: ای پروردگار من، بیمار کسی را که (چیزی) ندارد جز دعا و توسل.

۱۸۴- پاسخ: گزینه ۲

در تشبیه بلیغ، ادات تشبیه و وجه شبه وجود ندارد. در این عبارت «الایمان» مشبه و «استمساک» مشبه به است.

ترجمه: ایمان به خدا چنگ زدن به محکم‌ترین ریسمان است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الرِّبِيع: مشبه / يُشْبِه: ادات تشبیه / ثياباً: مشبه به / جمالاً: وجه شبه

ترجمه: بهار شبیه لباس‌هایی رنگی است از نظر زیبایی و خوبی.

(۳) العبادة: مشبه / ك: ادات تشبیه / إمساك: مشبه به

ترجمه: عبادت غیر خدا مانند چنگ زدن شیطان به گردن انسان است.

(۴) الإنسان: مشبه / عالم: مشبه به / في العظمة: وجه شبه

ترجمه: انسان جهان پیچیده ای است، در بزرگی درحالی که ما آن را درک نمی‌کنیم.

۱۸۵- پاسخ: گزینه ۴

منظور از فاصله در صورت سؤال، سجعی است که در آیات قرآن به کار رفته باشد.

«شرقیة، غربیة» سجع و چون در آیات قرآن است، «فاصله» نامیده می‌شود.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) به سوی خانواده‌اش خوشحال باز می‌گردد.

(۲) حق آمد و باطل رفت.

(۳) همانا من به آنچه به سویم از نیکی نازل کردی، نیازمندم.

(۴) از یک درخت پربرکت زیتون، نه شرقی و نه غربی.

تاریخ

۱۸۶- پاسخ: گزینه ۱

سومریان از جمله اقوام ساکن در بین‌النهرین بودند که در جنوب این منطقه حکومت تشکیل داده بودند. در ۲۰۰۰ ق.م ایلامی‌ها که مرکز حکومت آن‌ها در خوزستان قرار داشت و همواره با سومریان درگیر بودند، آن‌ها را شکست دادند و برای همیشه به حکومت سومریان خاتمه دادند. بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) هجوم آشوری‌ها موجب ویرانی بسیاری از شهرهای ایلامی‌ها شد.

۳) ساخت نخستین ظروف سفالی با نقش‌های تزئینی مربوط به تمدن کین در نزدیکی نهاوند است.

۴) مغان مراسم مذهبی مادها را با روشن کردن آتش بر فراز کوه‌ها انجام می‌دادند.

۱۸۷- پاسخ: گزینه ۳

رومیان در دوره اشکانیان با ایران همسایه شدند و همسایگی آنان موجب برخورد منافع و در نتیجه، جنگ‌های بسیاری شد که تا اواخر دوره ساسانی ادامه یافت. سرزمین ارمنستان یکی از مهم‌ترین مسائل مورد مناقشه میان ایران و روم بود چرا که ارمنستان جزئی از قلمرو حکومت ایران بود و دولت روم تلاش می‌کرد آن را از ایران جدا کند.

۱۸۸- پاسخ: گزینه ۱

معاویه لعنت‌الله‌علیه بعد از شهادت حضرت علی علیه السلام با تحمیل قرارداد صلحی به امام حسن علیه السلام رسماً خلافت را به‌دست گرفت. او هدفی جز تداوم قدرت و سلطه امویان از هر طریق ممکن نداشت و در این راه، شیوه‌های مختلفی را به‌کار گرفت.

تذکر: تمامی گزینه‌ها در مورد اقدامات معاویه لعنت‌الله‌علیه درست است، اما براساس اولویت و ترتیب زمانی و همچنین متن صفحه ۱۱۹ کتاب تاریخ ایران و جهان ۱، گزینه ۱) درست است.

۱۸۹- پاسخ: گزینه ۴

سامانیان یکی از خاندان‌های کهن ایرانی بودند که نسبت خود را به بهرام چوبین می‌رساندند. در نتیجه تدبیر و لیاقت حاکمان سامانی، ماوراءالنهر و خراسان دورانی از شکوفایی علمی و فرهنگی و رونق اقتصادی را تجربه کردند. بخارا پایتخت سامانیان و شهرهای قلمرو آنان رشد و آبادانی فراوانی یافت.

۱۹۰- پاسخ: گزینه ۲

سرزمین بیت‌المقدس که در جریان جنگ‌های اول صلیبی و پس از کشتار هولناک مسلمانان توسط جنگجویان صلیبی اشغال شده بود، در جریان جنگ سوم صلیبی توسط صلاح‌الدین ایوبی فرمانروای مسلمان و بنیانگذار حکومت ایوبیان در مصر و شام، باز پس گرفته شد.

۱۹۱- پاسخ: گزینه ۴

در ابتدای دهه چهارم قرن بیستم ژاپن که به کشوری قدرتمند و صنعتی تبدیل شده بود، به بهانه پیدا کردن فضای حیاتی به منچوری لشکر کشید و چین را اشغال کرد.

۱۹۲- پاسخ: گزینه ۲

کنفرانس ورسای بعد از پایان جنگ اول در پاریس برگزار شد. ویلسون رئیس‌جمهور آمریکا در این کنفرانس، چهارده اصل را مطرح کرد که اصل چهاردهم آن درباره تشکیل جامعه ملل با هدف تأمین استقلال کشورهای جهان و حفظ صلح و امنیت بین‌المللی بود. جامعه ملل در ژنو تشکیل شد.

۱۹۳- پاسخ: گزینه ۳

پس از سقوط صفویه، نیروهای روسیه بخش‌های زیادی را از سرزمین ایران در شمال و غرب را اشغال کردند. آن‌ها با ملاحظه شجاعت و قدرت نظامی نادر و سپاهیان، از مناطق اشغالی عقب نشستند و تلاش کردند روابط دوستانه‌ای با ایران برقرار کنند.

۱۹۴- پاسخ: گزینه ۴

شیخ فضل‌الله نوری مجتهد برجسته پایتخت، در جریان مهاجرت علما از قم، در صف مشروطه‌خواهان بود و به قم رفت و تا زمان پیروزی مشروطیت همچنان به دفاع از آن پرداخت. اما پس از پیروزی انقلاب، شیخ فضل‌الله با مشاهده نفوذ برخی افراد غرب‌زده در مجلس و رهبری انقلاب به مخالفت برخاست و خواستار استقرار مشروطه مشروعه شد. ایشان با مشاهده ادامه نفوذ افراد طرفدار اندیشه‌های غربی در مجلس، بر مخالفت‌های خود افزود و اصولاً تصویب قانون را در چنان مجلس و نظامی به‌طور رسمی خلاف شرع اعلام کرد.

۱۹۵- پاسخ: گزینه ۱

در سال ۱۳۴۳، امام با صدور اعلامیه‌ای در سالگرد قیام ۱۵ خرداد، تصمیم خود را برای تداوم مبارزه تا سرنگونی سلطنت پهلوی به همگان اعلام کرد.

۱۹۶- پاسخ: گزینه ۱

با ورود اسلام به ایران، تقویم هجری قمری به مرور در ایران رایج شد. این تقویم مبتنی بر فصول طبیعی سال نبود و چندان با زندگی کشاورزی ایرانیان مطابقت نمی‌کرد. از سویی به علت اجرای کبیسه در تقویم یزدگردی، نوروز از اعتدال بهاری خارج شده بود و کارگزاران مالیاتی برای زمان دریافت مالیات‌ها و مردم جهت زمان پرداخت آن دچار زحمت فراوان شدند.

۱۹۷- پاسخ: گزینه ۳

سال‌یابی یا تاریخ‌گذاری آثار با استفاده از روش‌ها و ابزارهای گوناگونی انجام می‌شود. یکی از این روش‌ها، سال‌یابی پتاسیم- آرگون است که قدیمی‌ترین اجساد انسان به‌دست آمده در قاره، آفریقا با قدمت ۲/۵ میلیون سال با همین روش تاریخ‌گذاری شده‌اند.

۱۹۸- پاسخ: گزینه ۲

شاخص‌ترین نمایش آئینی ایرانی، تعزیه یا شبیه‌خوانی است. نمایشی که ریشه‌های عمیق در سایر نمایش‌های آئینی ایرانی داشته و موضوع اصلی آن واقعه کربلا است. اجرای این نمایش در دوران صفویه و همگام با رسمی شدن آئین تشیع در ایران مرسوم گردیده است.

۱۹۹- پاسخ: گزینه ۳

ادبیات عامیانه، شامل انواع مختلف شعرها، قصه‌ها، ضرب‌المثل‌ها و یکی از سرچشمه‌های آگاهی از تاریخ است که حتی رد پای بعضی از رویدادهای سیاسی ثبت نشده و فراموش شده مناطق مختلف ایران را در آن می‌توان جست‌وجو کرد.

۲۰۰- پاسخ: گزینه ۴

مورخان دوره حکومت مغولان در دو گروه قرار می‌گیرند: ۱- گروهی که در دستگاه مغولان مناصب دولتی داشتند؛ مانند عطاملک جوینی و ۲- گروهی که بیرون از نفوذ آنان بودند و با دید انتقادی به فرمانروایی مغولان می‌نگریستند، مانند منه‌اج سراج.

جغرافیا

۲۰۱- پاسخ: گزینه ۲

دامنه جنوبی البرز رطوبت کمی دارد و فقط در فصول سرد سال میزان ناچیزی برف می‌بارد و نیز پوشش گیاهی آن کم و ناچیز است. رطوبت در برخورد با کوه‌های زاگرس و دامنه‌های غربی آن افزایش می‌یابد و در ارتفاع زیاد متراکم می‌شود و به شکل باران و برف بر قله‌ها و دامنه‌ها فرو می‌ریزد.

۲۰۲- پاسخ: گزینه ۳

مهم‌ترین نتیجه کاهش مسیر حفاظتی آزن در جو، افزایش کارایی و توانمندی خطرآفرین فرابنفش در سطح زمین و پیامدهای زیان‌بار است.

۲۰۳- پاسخ: گزینه ۳

کمترین میزان توریست‌فرستی (گردشگران خارج‌شده): اسپانیا، نروژ، یونان، اتریش، پرتغال، دانمارک و سوئیس
بیشترین میزان توریست‌پذیری (گردشگران واردشده): اسپانیا، یونان، ایتالیا و فرانسه.

۲۰۴- پاسخ: گزینه ۱

چنان چه هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهن‌سالی حرکت کند، مانعی اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه ایجاد خواهد شد.

۲۰۵- پاسخ: گزینه ۲

به علت نیاز به شناخت محیط زندگی و برنامه‌ریزی برای آینده این محیط و مردم ساکن آن، از گذشته‌های دور تاکنون، بین جغرافیا و مطالعات توسعه، ارتباطی قوی وجود داشته است.

۲۰۶- پاسخ: گزینه ۱

ویژگی گروه آب و هوایی B (خشک): ۱) جهت رشد درختان مناسب نیست. ۲) کمبود بارش دارد. ۳) دامنه دما زیاد است.

۲۰۷- پاسخ: گزینه ۲

در نتیجه جدایی و دور شدن صفحات از یکدیگر، مواد مذاب آستونسفر بالا می‌آید و کوه‌های آتشفشانی وسیعی را شکل می‌دهد.

۲۰۸- پاسخ: گزینه ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) عامل سرمای شدید: نواحی قطبی انرژی کمتری را از خورشید دریافت می‌کنند.

۲) در نقاط واقع در مدارهای قطبی ۶۶ درجه و ۳۳ دقیقه فقط یک روز یا شب ۲۴ ساعته در طول سال وجود دارد.

۴) شبه‌جزیره باریکی که از جنوبگان جدا شده و به سمت آمریکای جنوبی کشیده شده، پالمر نام دارد.

۲۰۹- پاسخ: گزینه ۳

مرز بین فرانسه و اسپانیا یک مرز طبیعی به حساب می‌آید و از ویژگی‌های این نوع مرزها این است که به‌طور نسبی دائمی‌اند و در کوتاه‌مدت چندان تغییر نمی‌کنند.

۲۱۰- پاسخ: گزینه ۲

وسعت زیاد در کنار عواملی مانند شکل، موقعیت، ناهمواری‌ها و ... از عوامل قدرت ملی محسوب می‌شوند.

۲۱۱- پاسخ: گزینه ۴

فرودگاه یک سیستم باز است و موارد (ج) و (د) در مورد آن صادق‌اند.

۲۱۲- پاسخ: گزینه ۱

گام پنجم: تدوین فرضیه / گام ششم: جمع‌آوری داده‌ها.

۲۱۳- پاسخ: گزینه ۴

در قسمت جنوب شرق نقطه مذکور، خطوط میزان به شکل عدد ۸ که به معنای دره و آبراهه است، به چشم می خورد. اختلاف ارتفاع دو نقطه M و N، ۲۰ متر است.

$$1620\text{ m} - 1600\text{ m} = 20\text{ m}$$

۲۱۴- پاسخ: گزینه ۱

ماهواره اسپات در ارتفاع ۸۳۲ کیلومتری، هر ۱۰۱ دقیقه یک بار به دور زمین حرکت می کند و مهم ترین ویژگی آن تصویربرداری از زوایای مختلف و برجسته نمایی پدیده هاست.

۲۱۵- پاسخ: گزینه ۴

اهداف اساسی منشور آمایش سرزمین اروپا عبارتند از: (۱) توسعه متوازن اجتماعی و اقتصادی مناطق مختلف اروپا (۲) افزایش کیفیت سطح زندگی شهروندان (۳) بهره برداری آگاهانه و مسئولانه از منابع طبیعی و حفاظت آن.

علوم اجتماعی

۲۱۶- پاسخ: گزینه ۲

- جهان اجتماعی و نظم آن، پدیده ای طبیعی و تکوینی نیست: ویژگی جهان اجتماعی
- عدم توانایی حفظ و انتقال فرهنگ به نسل بعد: دگرگونی جهان اجتماعی
- اجزا و پدیده هایی که کمتر در معرض تغییر و تحول قرار می گیرند: لایه های عمیق جهان اجتماعی

۲۱۷- پاسخ: گزینه ۴

- گسترده ترین نوع شناخت اجتماعی: عمومی (عرفی)
- عدم برخورد یکسان فرهنگ های مختلف با آن: شناخت شهودی که نوعی از شناخت علمی است
- به دنبال کشف امور واقعی بودن: علمی

۲۱۸- پاسخ: گزینه ۳

قسمت اول: علم نظری، به هر علم و دانشی می گویند که موضوع آن مستقل از اراده و آگاهی انسان است و علم عملی، به دانشی گفته می شود که موضوع آن با اراده و آگاهی انسان پدید می آید.

قسمت دوم: عقل عملی قوه ای است که باید ها و نبایدها و احکام ارزشی را می شناسد و درباره ارزش های فردی و اجتماعی داوری می کند: مانند تشخیص خوبی عدالت و بدی ظلم.

قسمت سوم: علم اجتماعی عقلی با استفاده از عقل نظری می تواند به شناخت ابعاد معنوی انسان و جهان بپردازد و بر این اساس، سعادت و کمال آدمی را شناسایی کند. همچنین این علم می تواند با استفاده از عقل عملی، ارزش ها و احکامی را که برای رسیدن به آرمان های انسانی مورد نیاز است، بشناسد. این علم با کمک حس و با استفاده از عقل تجربی و همچنین با کمک شناخت عمومی و فهم عرفی، دانش ابزاری مورد نیاز را برای تدبیر پدیده های اجتماعی فراهم می آورد.

۲۱۹- پاسخ: گزینه ۲

قسمت اول: ویژگی های جسمانی افراد بر خصوصیات روحی آن ها اثر می گذارد. بسیاری از بیماری های جسمانی سلامت نفس و روان آدمی را به خطر می اندازد، برخی از اضطراب ها ریشه در عوامل جسمانی دارند. ترشحات زیاد غده تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می گردد.

قوای بدنی در حکم ابزارهایی برای قوای نفسانی و روانی انسانی هستند. اگر این قوا آسیب ببینند، زمینه پرورش قوای روحی و نفسانی نیز آسیب می بیند.

قسمت دوم: هر جهان اجتماعی براساس عقاید، آرمان ها و ارزش های کلان خود شکل می گیرد و براساس آن ها قواعد، هنجارها، نمادها، نهادها، و سازمان های جامعه سازمان می یابند و همچنین هویت اجتماعی هر فرد نیز در درون جهان اجتماعی براساس همان عقاید و ارزش ها رقم می خورد.

قسمت سوم: جامعه قبیله ای هویت جمعی افراد در جایگاه قبیله ای آن ها مشخص می شود. هر جهان اجتماعی به تناسب هویت خود با جهان طبیعی و جهان نفسانی (هویت اخلاقی و روانی انسان ها) تعامل می کند.

۲۲۰- پاسخ: گزینه ۱

قسمت اول: یک فرهنگ اگر پس از تحقق و شکل گیری با کاستی ها و بن بست های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ طبیعی می شود. مرگ طبیعی یک فرهنگ هنگامی رخ می دهد که آن فرهنگ با وجود به کارگیری تمامی ظرفیت های خود، با هویت جسمانی و معنوی افراد اصطکاک پیدا کند و از پاسخ به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی آن ها باز ماند.

قسمت دوم: بحران هویت می تواند به دگرگونی و تحول هویت فرهنگی منجر شود. با تغییر هویت، تغییرات اجتماعی از محدوده تغییراتی که در درون یک فرهنگ رخ می دهد فراتر می رود و به صورت تحولات فرهنگی و تمدنی در می آید.

قسمت سوم: اگر فرهنگی متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عمل نکند و پرسش‌های وجودی آدمیان را درباره معنای زندگی و مرگ پاسخ ندهد و در مسیر غفلت از این پرسش‌ها روزگار بگذراند با شکایت و بوج‌انگاری مواجه شود، نشاط زندگی را از دست می‌دهد و با انواع مختلف آسیب‌ها مانند پاس، ناامیدی و خودکشی افراد روبارو می‌شود.

۲۲۱- پاسخ: گزینه ۱

قسمت اول: نظام سیاسی بر اساس ارزش‌هایی که پذیرفته است با وضع قوانین و مدیریت اجرایی، به سهم خود بر نظام اقتصادی اثر می‌گذارد.
← تأثیر نظام سیاسی بر اقتصادی

قسمت دوم: نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی مقبولیت نظام سیاسی را تأمین می‌کند. ← تأثیر نظام فرهنگی بر نظام سیاسی
قسمت سوم: نظام سیاسی می‌تواند با وضع قوانین و مقررات مالی از گردش ثروت بین قشرهای محدودی از جامعه پیشگیری کند یا رفاه عمومی را در سقفی معین برای همگان تأمین نماید. ← تأثیر نظام سیاسی بر اقتصادی

۲۲۲- پاسخ: گزینه ۲

برخورد استعماری غرب با دیگر جوامع موجب شد تا جوامع غیرغربی از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار گیرند. این پدیده اغلب نوعی خودباختگی فرهنگی را نیز در آن‌ها ایجاد می‌کرد.
در سال گذشته دانستیم، خودباختگی فرهنگی سبب می‌شود جامعه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد و در نتیجه، عناصر فرهنگ دیگری که در قبال آن به خود باختگی دچار شده است، بدون تحقیق و گزینش و به گونه‌ای تقلیدی فرا گیرد.
در شرایطی که جوامع غیر غربی، مدیریت خود را در گزینش عناصر مناسب فرهنگ غربی از دست می‌دهند، غرب مدیریت انتقال را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی خود به‌دست می‌گیرد.

۲۲۳- پاسخ: گزینه ۲

الف) بحران معرفتی و علمی غرب هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و همچنین وابستگی آن به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی آشکار شد. فرهنگ جدید غرب با دو بحران معرفتی علمی روبه‌رو شد.
ب) لیبرالیسم با تکیه بر شعار آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده و عدالت را در عرصه حیات انسانی نادیده انگاشته بود ← بدین ترتیب چالش فقر و غنا در بطن کشورهای غربی شکل گرفت.

ج) بر اساس اصطلاح مرکز و پیرامون، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق استثمار اقتصادی کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.

۲۲۴- پاسخ: گزینه ۳

قسمت اول: فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه‌های روشنگری آغاز می‌شود. رویکرد سکولار و دنیوی که پیش از آن، از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در سطح فرهنگ عمومی بسط پیدا کرده بود با فلسفه‌های روشنگری عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غربی را تسخیر می‌کرد.
بدین ترتیب، سکولاریسم در عقاید بنیادین این فرهنگ نهادینه شد.

قسمت دوم: در جریان انقلاب مشروطه، رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب زده به‌وجود آمد.

قسمت سوم: اندیشه سیاسی ناسیونالیستی در حرکت افراطی و استعماری خود با عبور از دوره اسلامی و رجوع به دوران پیش از اسلام برای هر یک از دولت‌های تازه تأسیس که بعد از دخالت استعمار در مناطق اسلامی ایجاد شده بود، شناسنامه‌ای ویژه تدوین می‌کرد. این عمل به قصد هویت‌سازی برای دولت‌هایی انجام می‌شد که به اقتضای عملکرد استعماری جهان غرب پدید آمده بودند و برای رسیدن به این هدف از مستشرقان و تاریخ‌نگاران غربی کمک گرفته می‌شد.

۲۲۵- پاسخ: گزینه ۴

قسمت اول: تغییر ساختار نظام سیاسی جامعه ← جنبش عدالتخانه

قسمت دوم: منع دخالت‌های دولت و آزادی فعالیت صاحبان سرمایه جهت تضمین پیشرفت جامعه ← اقتصاددانان لیبرال

قسمت سوم: محدود نشدن سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص ← نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای

۲۲۶- پاسخ: گزینه ۴

قسمت اول: افول سکولاریسم و اقبال به معنویت، بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را برای غارت میراث درهم ریخته روشنگری مدرن رونق بخشید. خرافه‌پرستی، شیطان‌پرستی و انواع بازسازی شده ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخ‌پوستی، نمونه‌هایی از این جریان‌اند.

قسمت دوم: با بیداری اسلامی رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در سطوح مختلف جوامع غربی به‌وجود آمد و بدین ترتیب، ارزش‌ها و آرمان‌های بعد از رنسانس، اعتبار جهانی خود را از دست داد و به‌دنبال آن نظریه‌هایی که ناظر به افول سکولاریسم بود، شکل گرفت.

قسمت سوم: با فروپاشی بلوک شرق و از بین رفتن جاذبه‌های روشنگری چپ در سطح جهانی، این جریان در کشورهای اسلامی نیز جاذبه خود را از دست داد و غرب‌زدگان این جوامع، دیگر بار در حاشیه اندیشه‌های لیبرالیستی غربی قرار گرفتند.

۲۲۷- پاسخ: گزینه ۲

شکل‌گیری جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی نیز به نوبه خود، بازتاب‌هایی در ذهنیت غرب‌زدگان کشورهای اسلامی پدید می‌آورد و بدین ترتیب، نسل دومی از غرب‌زدگان در این کشورها به‌وجود می‌آید که با اعتراض به حرکت‌های سیاسی نسل اول می‌نگرند، این نسل با عنوان

روشنفکران چپ کشورهای اسلامی شناخته می‌شوند. اعتراض روشنفکران چپ به نسل اول، از جهت گریز آنان از بنیان‌های فکری اسلامی یا اسلام‌ستیزی آنان نیست؛ بلکه از نوع اعتراضاتی است که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل گرفت.

۲۲۸- پاسخ: گزینه ۳

گزینه (۳) در ارتباط با انقلاب اسلامی ایران و ویژگی‌های آن کاملاً نادرست است.

۲۲۹- پاسخ: گزینه ۲

قسمت اول: انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، تقلیدهای بدلی از انقلاب‌های مدرن بودند.

قسمت دوم: انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ میلادی روسیه، انقلابی بود که گرچه دیگر با انقلاب‌های مشابه اروپایی به‌دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی تفاوت داشت، ولی با خصلت سکولار و دنیوی خود در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روشنگری مدرن عمل می‌کرد. حرکت انقلابی مارکس مبتنی بر اصول و بنیان‌های تفکر مدرن بود و در تعارض با آن قرار نمی‌گرفت.

۲۳۰- پاسخ: گزینه ۱

قسمت اول: جامعه‌شناسی انتقادی، فقط یک علم ابزاری نیست تا در خدمت وضع موجود و به پیش‌بینی و پیش‌گیری حوادث مشغول باشد بلکه دانشی است که با داوری نسبی به ارزش‌ها و هنجارها توصیه‌های خود را جهت گذار از نظام موجود به سوی نظام مطلوب، انجام می‌دهد. قسمت دوم: در جنبش عدالت‌خانه، هدف تنها اصلاح کار یا رفتار خاصی از پادشاه نبود؛ بلکه اصلاح شیوه زمامداری پادشاه بود. این جنبش با توجه به شرایط داخلی و خارجی در پی تأسیس مجلسی بود که قوانین عادلانه را تدوین کند و شاه را ملزم سازد تا در چارچوب قوانین عادلانه الهی عمل کند.

قسمت سوم: رشد تجارت، بردگی سیاه‌پوستان آفریقایی و انتقال آن‌ها به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد تا صاحبان ثروت، جایگاه برتری نسبت به زمین‌داران پیدا کنند. دولت‌ها برای تقویت قدرت خود نیاز به سرمایه و پول بازرگانان داشتند و بازرگانان برای تجارت و سود، نیازمند حمایت ناوگان نظامی دولتمردان بودند و بدین ترتیب، پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت.

۲۳۱- پاسخ: گزینه ۳

قسمت اول: مغولان، فرهنگی قومی و قبیله‌ای داشتند و شایستگی‌های لازم برای یک فرهنگ جهانی را نداشتند. آنان به‌سرعت تحت‌تأثیر فرهنگ‌هایی قرار گرفتند که از نظر نظامی شکست خورده بودند.

قسمت دوم: اومانیسم، مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است و به‌معنای اصالت انسان دنیوی و این جهانی است.

قسمت سوم: فرهنگ سرمایه‌داری، کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد.

۲۳۲- پاسخ: گزینه ۳

قسمت اول: مالتوس دیدگاهی مبتنی بر اقتصاد لیبرالیستی داشت و مارکس به دیدگاه لیبرالیستی معتقد بود؛ در نتیجه تفاوت نظریه‌های آن‌ها در وجه اقتصادی آن بود.

قسمت دوم: اختلاف نظر کنت و هانتینگتون هم در وقوع جنگ در جوامع غربی است.

قسمت سوم: ارسطو حاکمیت اکثریت را در صورتی که بر مدار خواسته‌های آن‌ها باشد، دموکراسی می‌نامد.

۲۳۳- پاسخ: گزینه ۴

قسمت اول: شبکه روابط پایداری که در یک دوره تاریخی بین جوامع مختلف شکل می‌گیرد، نظام جهانی است.

قسمت دوم: در جبهه‌گیری کشور بر مسئله فلسطین و اسرائیل، بخشی از کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب بودند، دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و یا در جهت سازش با آن گام بر می‌داشتند، بخشی دیگر که زیر نفوذ و در حاشیه بلوک شرق بودند، جبهه پایداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند و گروه‌های مبارز فلسطینی ناگزیر به بخش اخیر ملحق می‌شدند.

قسمت سوم: هویت اجتماعی شامل صفاتی است که ریشه در جامعه و فرهنگ دارند و در جهان اجتماعی شکل می‌گیرند؛ مانند فرزند بودن، معلم بودن و ...

۲۳۴- پاسخ: گزینه ۱

قسمت اول: رویکرد صرفاً حسی و تجربی به علوم اجتماعی، مانع آن شد که جامعه‌شناسی نسبت به پدیده‌های اجتماعی داوری ارزشی و هنجاری کند.

قسمت دوم: دانشمندان علوم سیاسی از تناقضی که از نارضایتی مردم نسبت به نظام سیاسی لیبرال دموکراسی به وجود می‌آید، با عنوان پارادوکس (تناقض) دموکراسی یاد می‌کند.

قسمت سوم: ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب ایفا می‌کند؛ زیرا این علوم موجب می‌شوند تا فرهنگ‌های معنوی و دینی، هویت خود را از نگاه فرهنگ غرب بازخوانی کنند.

۲۳۵- پاسخ: گزینه ۲

قسمت اول: عبارت نادرست است و بدین ترتیب درست می‌باشد ← عقل عملی قوه‌ای است که باید‌ها و نبایدها و احکام ارزشی را می‌شناسد و درباره ارزش‌های فردی و اجتماعی داوری می‌کند.

قسمت دوم: عبارت نادرست است و بدین ترتیب درست می‌باشد ← فارابی مدینه فاضله را جامعه الهی می‌داند که بر اساس سنت و قانون الهی شکل می‌گیرد.

قسمت سوم: عبارت درست است.

قسمت چهارم: عبارت نادرست است و بدین ترتیب درست می‌باشد ← لیبرالیسم به معنای اباحت و مباح دانستن همه امور برای انسان‌هاست. این نظام سیاسی، حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد به رسمیت نمی‌شناسد.

فلسفه و منطق

۲۳۶- پاسخ: گزینه ۳

منظور از گسترده‌ترین مفهوم همان «جنس‌الاجناس» یا «جنس عالی» است که این مفهوم در مورد طالبی، «جوهر» یا همان «چیز» است.

۲۳۷- پاسخ: گزینه ۱

عدد سه (موضوع)، یک عدد فرد (محمول)، است (نسبت)

عدد سه (موضوع)، متعلق به مجموعه اعداد طبیعی (محمول)، است (نسبت)

هر دو محمول و هر دو موضوع، کلی هستند.

۲۳۸- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم «رنگ‌پذیر» فقط بر اجسام می‌تواند حمل شود بنابراین خاص «جسم» است؛ بنابراین یا «فصل» است یا «عرض خاص». از طرفی «رنگ‌پذیر» ذاتی «جسم» نیست؛ زیرا برای تصور ماهیت جسم (جوهر سه‌بعدی)، نیازی به تصور «رنگ‌پذیر» نیست. در نتیجه «رنگ‌پذیر» عرض خاص «جسم» است.

مفهوم «ناطق» فقط بر حیوانات می‌تواند حمل شود بنابراین خاص «حیوان» است؛ بنابراین یا «فصل» است یا «عرض خاص». از طرفی «ناطق» ذاتی «حیوان» نیست؛ زیرا برای تصور ماهیت حیوان (جسم نامی متحرک با اراده و حساس)، نیازی به تصور «ناطق» نیست. در نتیجه «ناطق» هم عرض خاص «حیوان» است.

نکته: معمولاً در منطق وقتی یک «صفت» را در تعریف استفاده می‌کنند، مقصود قوه و استعداد آن صفت است. در اینجا هم مقصود از مفهوم «ناطق» در قیاس با «حیوان»، قوه و استعداد و توانایی «نطق» است که مختص حیوانات است و هیچ غیر حیوانی استعداد نطق ندارد. اما مقصود این نیست که همه انواع حیوانات، بالفعل ناطق هستند.

۲۳۹- پاسخ: گزینه ۱

یک ملاک تشخیص قضایای شخصییه، سوراپذیر بودن آن‌هاست. غیر از گزینه (۱)، سایر گزینه‌ها با گرفتن «سور» بی‌معنا می‌شوند.

۲۴۰- پاسخ: گزینه ۲

«هر الف ب است»، عکس مستوی ← «بعضی ب الف است»، نقیض عکس مستوی ← «هیچ ب الف نیست»

موجبه کلیه ← عکس مستوی ← موجبه جزئی ← نقیض عکس مستوی ← سالبه کلیه

دقت کنید که وقتی از عبارت «عکس» به تنهایی استفاده می‌شود، منظور «عکس مستوی» است.

۲۴۱- پاسخ: گزینه ۳

شکل و چگونگی قرار گرفتن جملات در کنار یکدیگر را «صورت» و محتوایی را که در جملات قرار می‌گیرند، «ماده» در استدلال (قیاس) می‌گویند.

۲۴۲- پاسخ: گزینه ۲

صغری: هر الف ب است.

کبری: هیچ الف غیر ج نیست.

نتیجه: بعضی ب غیر ج نیست ← عکس نقیض نتیجه: بعضی ج ب است.

۲۴۳- پاسخ: گزینه ۱

این عبارت نتیجه قیاس زیر است:

صغری: شکل اول قیاس مصادره به مطلوب است (کاذب است).

کبری: هر مصادره به مطلوبی باطل است (صادق است؛ چون مصادره به مطلوب نوعی مغاطله است).

نتیجه: شکل اول قیاس باطل است (کاذب است، چون صغری استدلال کاذب است).

۲۴۴- پاسخ: گزینه ۴

در گزینه ۴، هر دو قضیه حملی هستند و ماده و محتوای آن‌ها از ادارک حسی است. دقت کنید که سؤال هم ماده و هم صورت یکسان را خواسته است نه فقط ماده یکسان یا نه فقط صورت یکسان را.

در گزینه (۱) هر دو براساس تجربه هستند، (ماده یکسان) اما اولی حملی و دومی شرطی است (صورت متفاوت).

در گزینه ۲، اولی از استدلال و دومی از ادراک حسی است (ماده متفاوت).

در گزینه ۳، اولی از مخیلات و دومی برگرفته از حدس عقلی است (ماده متفاوت).

۲۴۵- پاسخ: گزینه ۱

سرایت دادن حکم اجزا به کل، مغالطه ترکیب است.

۲۴۶- پاسخ: گزینه ۴

قانون در علوم تجربی، بیانگر یک رابطه کلی و ضروری است.

۲۴۷- پاسخ: گزینه ۳

تنها در گزینه ۳، با سؤالی بنیادین در علوم انسانی مواجه هستیم که به حقیقت و ماهیت انسان باز می‌گردد، بنابراین تنها این سؤال یک سؤال فلسفی است.

۲۴۸- پاسخ: گزینه ۲

سقراط گفت راز پیام سروش دلفی همین بود که به ما بنمایاند تا چه اندازه نادانیم و خیال می‌کنم نام مرا به‌عنوان مثال مطرح کرد تا بگوید: «داناترین آدمیان کسی است که چون سقراط بداند هیچ نمی‌داند.» نتیجه نهایی پیام سروش دلفی این است: کسی که بداند هیچ نمی‌داند از دیگران داناتر است.

۲۴۹- پاسخ: گزینه ۲

گزینه ۲، نظر افلاطون است که از زبان سقرا بیان کرده و مخالف با نظر پروتاگوراس است. گزینه‌های دیگر همگی درست و نظر مشترک هر دو هستند.

۲۵۰- پاسخ: گزینه ۴؟؟

پاسخ درست در گزینه‌ها نیست!

طراح سؤال گزینه ۲ را پاسخ درست دانسته است زیرا گمان کرده «علت مادی» همان «جنس» به معنای منطقی آن است (!!) و «علت صوری» را نیز که نماینده «نوع و ماهیت» (جنس + فصل) است، معادل جزء اختصاصی ماهیت، یعنی «فصل» گرفته است (!!). بنابراین «حیوان» را علت مادی و «ناطق» را علت صوری به حساب آورده‌اند.

اما حقیقت این است که علت مادی انسان، باید یک شیء خارجی جزئی و دارای قوه و استعداد شدن باشد (مثلاً نطفه انسان) نه یک مفهوم کلی مثل حیوان. علت صوری انسان نیز همان نوع و ماهیت (جنس + فصل) انسان است. بنابراین پاسخ درست این سؤال می‌شود: «هر یک جزئی از علت صوری انسان را نشان می‌دهند»؛ ولی این پاسخ در گزینه‌ها موجود نیست.

تذکر: منشأ اشتباه طراح سؤال، این جمله صفحه ۶۳ کتاب فلسفه سوم است: «علت در معنای دوم، آن چیزی است که «جنس» هر موجودی را تشکیل می‌دهد، مانند برنز برای مجسمه و نقره برای جام (این همان علت مادی است)». اما با اندکی دقت معلوم می‌شود منظور کتاب از «جنس» معنای لغوی این کلمه است نه معنای اصطلاح منطقی آن؛ یعنی در اینجا جنس یک شیء، چیزی است که آن شیء از آن درست شده است (معنای لغوی)، نه جنبه مشترک ذات و ماهیت آن شیء با دیگر انواع (معنای منطقی). نشانه درستی این معنا از جنس در جمله کتاب اولاً مثال‌های کتاب برای جنس است (برنز و نقره، جنس منطقی مجسمه و جام نیستند و الا برنز و نقره ذاتی مجسمه و جام می‌شدند و مجسمه غیر برنزی و جام غیر نقره‌ای امکان نداشت وجود داشته باشد! و این مطلبی است به وضوح نادرست). ثانیاً این است که کتاب در تعریف علت صوری، آن را ماهیت و نوع که همان مجموع جنس و فصل است، دانسته و اگر قرار بود ماده همان جنس منطقی باشد، پس صورت می‌شد مجموع ماده و فصل (!!) که به وضوح مطلب نادرستی است.

۲۵۱- پاسخ: گزینه ۴

خواجه نصیرالدین طوسی در قرن هفتم با توجه به حکمت اشراق به احیاء حکمت مشاء پرداخت و قطب‌الدین رازی در کتاب محاکمات به داوری میان نظرات (شرح) خواجه نصیر و فخر رازی درباره کتاب اشارات ابن‌سینا پرداخت.

۲۵۲- پاسخ: گزینه ۱

شکاک‌ترین شکاکان نیز به هنگام احساس نیازهای حیاتی از قبیل رفع گرسنگی و ... بر سر شک خود باقی نمی‌مانند و به حرکت می‌پردازند. این نشان می‌دهد که در عمل و در مسیر زندگی، قبول دارند که واقعیتی هم هست.

۲۵۳- پاسخ: گزینه ۳

نکته: توجه داشته باشید که در اینجا مقصود از فیلسوفان، فیلسوفان مشائی هستند که عالم طبیعت را «قدیم» می‌دانستند و مقصود از «قدیم»، قدیم زمانی است؛ یعنی موجودی که اولاً در ظرف زمان است (برای او گذر زمان معنا دارد) و ثانیاً هر چه سابقه زمانی او را پیگیری کنیم هیچ ابتدایی برای وجودش نیابیم (آن را زماناً از ازل موجود بدانیم). به این معنا «قدیم» فقط می‌تواند صفت موجودات مادی باشد که زمان، ظرف وجود آن‌هاست؛ ولی صفت «قدیم» برای موجودات مجرد مثل خداوند و فرشتگان که فرازمانی هستند، نمی‌تواند به کار رود لذا نسبت «قدیم» و «مجرد» تباین است همان‌طور که نسبت «حادث» و «مجرد» نیز تباین است.

با توجه به این نکته، نسبت «قدیم» و «ممکن الوجود»، نسبت «عموم و خصوص مطلق» است؛ زیرا هر قدیمی، زمانی است و لذا مادی و در نتیجه ممکن الوجود است (مثل عالم طبیعت)؛ ولی هر ممکن الوجودی، قدیم نیست (مثلاً تک تک انسان‌ها ممکن الوجود و حادث هستند یا فرشتگان، ممکن الوجود ولی غیر زمانی هستند لذا نه قدیم‌اند و نه حادث زمانی).

گزینه ۱: از نظر متکلمان مصداق قدیم «خداوند» است ولی از نظر فیلسوفان مشائی، مصداق قدیم «عالم طبیعت» و «افلاک» هستند. (توجه: مقصود از عالم طبیعت، ماده اولیه آن (هیولا) است که از ازل صورت‌های مختلف را دریافت می‌کرده است؛ و الا فیلسوفان مشاء هم قبول دارند تک تک اشیاء درون طبیعت، حادث هستند).

گزینه ۲: «قدیم» در ادبیات یعنی «کهنه» که متفاوت با «قدیم فلسفی - کلامی» است.

گزینه ۴: درست است که «قدیم» یک مفهوم نسبی است ولی باید توجه داشت که این مفهوم به همراه مفهوم «حادث»، هر دو می‌توانند نسبت به «زمان» تعریف شوند نه نسبت به همدیگر؛ لذا می‌شود این دو مفهوم را بدون استفاده از همدیگر تعریف کرد. مثلاً «قدیم» موجودی است که در هر زمانی موجود بوده است (هرچند سال پیش را که بگوییم، موجود قدیم در آن زمان موجود بوده است)؛ و «حادث» موجودی است که زمانی یافت می‌شود که در آن موجود نبوده است (مثلاً صد هزار سال پیش که افلاک در حرکت بوده‌اند (یعنی «زمان» بوده است)، این موجود، وجود نداشته است). (تذکر: در فلسفه مشاء مفهوم زمان توسط مفهوم «حرکت» تعریف می‌شده است؛ لذا تعریف «حادث و قدیم زمانی» محتاج مفهوم حرکت است نه محتاج یکدیگر).

۲۵۴- پاسخ: گزینه ۱

از نظر فارابی، پس از پیامبران این مقام (ریاست مدینه فاضله) به امامان و جانشینان او واگذار می‌شود.

۲۵۵- پاسخ: گزینه ۳

«عنایت، احاطه و شمول علم باری تعالی، بر همه موجودات است و ضروری است که همه موجودات مطابق آن باشند تا نیکوترین نظام پدید آید و چنین نظامی معلول ذات واجب تعالی و شمول علم او است. پس، موجودات بر طبق علم الهی بوده و نیکوترین نظام (نظام احسن) را تشکیل داده‌اند.»

۲۵۶- پاسخ: گزینه ۳

سهروردی از واقعیت اشیا به نور تعبیر می‌کند.

۲۵۷- پاسخ: گزینه ۱

از دیدگاه ملاصدرا؛ «برهان عقلی، مجرد از کشف و شهود عرفانی به حقیقت راه نمی‌برد و این هر دو بدون تطبیق بر وحی قرآنی و سنت نبوی و معارف امامان اثنی عشر شیعه علیهم‌السلام به چشمه زلال حقیقت منتهی نمی‌شوند.»

۲۵۸- پاسخ: گزینه ۴

اگر واقعیت و عینیت ماباء مفهوم وجود یا ماهیت باشد، اصالت با همان است. درباره گزینه (۲)، باید گفت که هر دو مفهوم وجود و ماهیت با قوه تجرید و انتزاع از واقعیت یگانه خارجی نشات گرفته‌اند. یعنی «ماهیت» هم منشأ بیرونی دارد (از حد مراتب وجود ناشی شده) و توهم و تخیل گزاف نیست.

۲۵۹- پاسخ: گزینه ۲

تجربی مسلک بودن هیوم و منکران اصل علیت، منشاء اختلاف نظر آن‌ها با معتقدان به علیت است. تاثیرپذیری و اثر یک چیز به چیز دیگر به معنای علیت است و گزینه (۱)، نظر هیوم و علامه را نشان می‌دهد نه اختلاف نظر آن‌ها را. گزینه (۲)، اساساً نشان می‌دهد که هیوم و فلاسفه تجربی مسلک اصلاً اصل علیت را قبول ندارند که بخواهند آن را با تجربه کشف و یا اثبات کنند. هم فلاسفه تجربی مسلک مانند هیوم و هم معتقدان به اصل علیت مانند علامه، معتقدند که در صورت عدم وجود علیت، شناخت قوانین هستی مخدوش و غیرممکن است. (رد گزینه ۴)

۲۶۰- پاسخ: گزینه ۴

هگل، فیلسوف نامدار غرب، فرهنگ غرب را تنها فرهنگ اصیل معرفی کرده و فرهنگ سایر ملل را جزئی از تاریخ فرهنگ غرب می‌داند.

روان‌شناسی

۲۶۱- پاسخ: گزینه ۱

رویکرد انسان‌گرایی بین دو رویکرد که یکی انسان را تحت تأثیر محیط می‌داند و دیگری به عوامل غریزی و ناهشیار تأکید داشت، قرار گرفت. لذا به آن عنوان «نیروی سوم در روان‌شناسی» را دادند، زیرا بر خلاف دو رویکرد دیگر انسان را فردی آزاد و دارای استعداد برای رشد و خودشکوفایی در نظر می‌گیرد.

۲۶۲- پاسخ: گزینه ۲

پیش‌فرض بنیادین رویکرد رفتاری این است که تمام رفتارها اکتسابی است و در اثر تجربه و تعامل با محیط شکل می‌گیرد.

رویکرد انسان‌گرا با اتخاذ یک نگاه مثبت به رفتار انسان و تأکید بر پذیرش مسئولیت فردی تا حدودی توانسته است دیدگاه‌های جبرگرایانه روش‌های مرسوم را به چالش بکشد.

۲۶۳- پاسخ: گزینه ۱

در رویکرد شناختی ذهن به رایانه تشبیه شده است تا از طریق آن بتوان پدیده‌هایی مثل درون‌داد، برون‌داد، ذخیره‌سازی و یادآوری داده‌ها را که در سیستم شناختی انسان اتفاق می‌افتد، توصیف و تبیین کرد.

۲۶۴- پاسخ: گزینه ۳

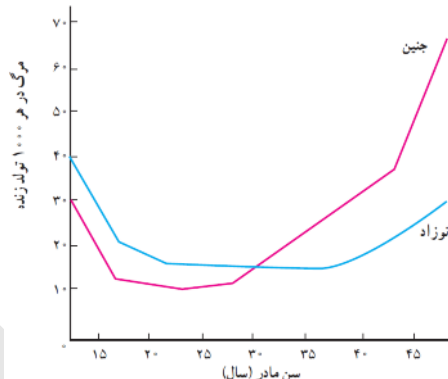
لوب گیجگاهی نقش عمده‌ای در ادراک اطلاعات شنوایی، ادراک بینایی اشکال پیچیده و رفتارهای هیجانی و انگیزشی دارد.

۲۶۵- پاسخ: گزینه ۴

فشار روانی صرفاً یک امر بیرونی نیست و تا اندازه‌ای بستگی به نوع نگرش ما نسبت به خود، دیگران و محیط اطرافمان دارد. به عبارت دیگر بستگی به این دارد که رویدادی را فشار روانی تلقی می‌کنیم و آن را تهدیدی علیه خود می‌دانیم یا خیر.

۲۶۶- پاسخ: گزینه ۲

بر اساس نمودار ۱-۲ در صفحه ۴۳، بارداری در سنین کمتر از ۱۵ سال و بالاتر از ۳۵ سال با بیشترین خطر همراه است.

۲۶۷- پاسخ: گزینه ۳

در سبک شخصیتی سخت‌رویی، شخص به جای کنار کشیدن، احساس التزام و به جای احساس ناتوانی، احساس کنترل می‌کند و مشکلات زندگی را چالش می‌داند نه تهدید، به همین دلیل با مشکلات روبه‌رو شده و درصدد حل آن‌ها برمی‌آید. لذا این افراد در مقایسه با دیگران فشار روانی کمتری احساس می‌کنند.

۲۶۸- پاسخ: گزینه ۲

«تعارض گرایش-اجتناب» از فراوان‌ترین تعارض‌ها در زندگی آدمی است؛ زیرا اکثر امور زندگی می‌توانند خواستنی و در عین حال ناخواستنی باشند، یعنی از یک سو جذب‌کننده‌اند (مثبت) و از طرف دیگر، انتخاب آن‌ها سختی و دشواری‌هایی را به همراه دارد (منفی). در نتیجه فرد با حالت دوسوگرایی (درهم‌آمیختن احساسات مثبت و منفی) روبه‌رو می‌شود.

۲۶۹- پاسخ: گزینه ۴

گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ قطعاً نادرست و بی‌ارتباط هستند و بنابراین گزینه ۴ جواب است و احتمالاً از نظر طراح اشاره به این مفهوم در مبحث «توجه» دارد که هرچه شباهت تکالیف بیشتر باشد، عملکرد فرد ضعیف‌تر خواهد بود.

۲۷۰- پاسخ: گزینه ۳

نظریه فروید به شدت جبرگرا است زیرا معتقد است که رفتار کودک به وسیله نیروهای ذاتی تعیین شده است و رفتار بزرگسالی نیز به وسیله تجارب دوران کودکی شکل می‌گیرد. علاوه بر این نقش اراده آزاد و عوامل محیطی را بیش از حد ناچیز و ناممکن می‌شمارد.

۲۷۱- پاسخ: گزینه ۳

سازمان سنجش گزینه ۱ (حافظه معنایی) را پاسخ اعلام کرده است اما به نظر می‌رسد «حافظه رویه‌ای» پاسخ بهتری باشد چون این حافظه در پایین‌ترین مرحله قرار دارد و محدود به اطلاعات رفتاری است که نیازمند پردازش اطلاعات در سطوح بالاتر شناختی نیستند، در نتیجه در اثر کهولت سن و کاهش توانایی‌های شناختی، کمتر دچار تغییر می‌شود.

۲۷۲- پاسخ: گزینه ۴

در تعریف عملیاتی محققان باید از واژه‌های مورد نظر تعریف دقیقی ارائه کنند به گونه‌ای که بتوانند آن‌ها را اندازه‌گیری کنند و به صورت کمی نشان دهند تا از این طریق میزان ابهام واژه‌ها به حداقل برسد. بنابراین گزینه «۴» که عملکرد ریاضی را با نمره نشان می‌دهد یک تعریف عملیاتی است.

۲۷۳- پاسخ: گزینه ۴

در حافظه حسی اطلاعات حسی (بینایی، شنوایی و ...) به صورت ساده دریافت می‌شود و در آن به اطلاعات تفسیر و معنایی داده نمی‌شود؛ یعنی ادراک صورت نمی‌پذیرد و تنها فرایند احساس صورت می‌پذیرد.

گزینه ۱: اطلاعات حافظه کوتاه‌مدت نیاز به تمرین دارند تا به حافظه بلندمدت منتقل شوند.

گزینه ۲: توجه نکردن باعث از بین رفتن و زوال حافظه حسی می‌شود.

گزینه ۳: ارتباط بین انواع حافظه لزوماً سلسله‌مراتبی و زنجیره‌ای نیست و سیستم‌های حافظه می‌توانند به صورت موازی و هم‌ردیف نیز ارتباط داشته باشند.

۲۷۴- پاسخ: گزینه ۴

در روش قیاس، پژوهشگران پس از مشاهدات اولیه ابتدا یک فرضیه ارائه می‌کنند و سپس از طریق جمع‌آوری اطلاعات و آزمایش و بررسی، داده‌های تأییدکننده فرضیه خود را ارائه می‌دهند. پس از جمع‌آوری شواهد کافی برای تأیید فرضیه، در مرحله تأیید یا عدم تأیید نظریه خود قرار می‌گیرند. توجه داشته باشید که گزینه ۳ «نیز کاملاً غلط نیست و فرایند ارائه نظریه با روش اسقرا را نشان می‌دهد، اما مراحل روش قیاس در گزینه ۴» بهتر توضیح داده شده است.

۲۷۵- پاسخ: گزینه ۳

بر اساس جدول ۱-۴ در صفحه ۱۱۷ کتاب درسی بیماری‌های دستگاه گردش خون بیشترین درصد مرگ‌ومیر را به خود اختصاص داده است که ارتباط نزدیکی با روش‌های غلط زندگی یا همان عوامل ریسک رفتاری دارد.

۲۷۶- پاسخ: گزینه ۳

در درمان مراجع- محوری، هدف فراهم کردن یک جو حمایتی عاطفی و هیجانی برای مراجع است که در این جو آرام بتواند به نیازهای واقعی روانی خود بینش پیدا کرده و از این طریق به سازگاری نسبی نایل آید.

۲۷۷- پاسخ: گزینه ۲

بیشترین نوع تعارض سه گانه، تعارض گرایش- اجتناب است. در این نوع تعارض فرد بایستی برای رسیدن به یک هدف که جنبه‌های خواستنی و ناخواستنی دارد، دست به انتخاب بزند. برای مثال فرد باید در مورد ادامه تحصیل در دانشگاه که هم جذاب است و هم مانع از ازدواج او می‌شود تصمیم بگیرد.

۲۷۸- پاسخ: گزینه ۱

رویکرد رفتاری با این پیش فرض شروع می‌کند که تمام رفتارهای ما اکتسابی است و تجربه و تعامل با محیط همان چیزی است که ما را می‌سازد. در واقع ما نتیجه شکل‌گیری محرک‌ها و پاسخ‌هایی هستیم که در واکنش به محیط خود می‌دهیم.

۲۷۹- پاسخ: گزینه ۴

ویژگی‌های افراد سالم:

- تسلط داشتن بر هیجان‌های خود و کنترل شخصی
- آگاهی داشتن از نقاط ضعف و قوت خود
- پذیرش مسئولیت در مقابل محیط انسانی و مادی خویش
- ادراک درست و بجا از توانایی خود و دیگران
- دارای احساسات گسترش یافته و درک احساسات واقعی دیگران
- هدف‌داری در زندگی
- تلاش کردن برای زندگی سالم و ناامید نشدن
- دوستی با خود و دیگران

۲۸۰- پاسخ: گزینه ۲

در مبحث ادراک، آنچه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است چگونگی انجام مراحل پذیرش، تبدیل، تغییر و تفسیر اطلاعات از طریق حواس پنج‌گانه است که ادراک اطلاعات را ممکن می‌سازد.

گزینه ۱: گیرنده‌های حسی در شبکه‌ی موجب «احساس» می‌شوند.

گزینه ۳: هنگام توجه کردن صافی گلوگاه شناختی به اطلاعات خاصی اجازه عبور می‌دهد.

گزینه ۴: توجه به یک محرک (از هر نوع توجهی که باشد) همیشه با غفلت از محرک‌های دیگر و نادیده انگاشتن آن‌ها همراه است و این موضوع نشانه ادراک خوب یا بد نیست.